

EUROOPA PARLAMENT

2004

2009

Konsolideeritud õigusloomega seotud dokument

6.5.2009

EP-PE_TC2-COD(2007)0248

*****II**

EUROOPA PARLAMENDI SEISUKOHT

vastu võetud teisel lugemisel 6. mail 2009. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/.../EÜ, millega muudetakse direktiivi 2002/22/EÜ universaalteenuse ning kasutajate õiguste kohta elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste puhul, direktiivi 2002/58/EÜ, milles käsitletakse isikuandmete töötlemist ja eraelu puutumatuse kaitset elektroonilise side sektoris ning määrust (EÜ) nr 2006/2004 tarbijakaitseaduse jõustamise eest vastutavate siseriiklike asutuste vahelise koostöö kohta (EP-PE_TC2-COD(2007)0248)

PE 426.171

ET

ET

EUROOPA PARLAMENDI SEISUKOHT

vastu võetud teisel lugemisel 6. mail 2009. aastal

eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/.../EÜ, millega muudetakse direktiivi 2002/22/EÜ universaalteenuse ning kasutajate õiguste kohta elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste puhul, direktiivi 2002/58/EÜ, milles käsitletakse isikuandmete töötlemist ja eraelu puutumatuse kaitset elektroonilise side sektoris ning määrust (EÜ) nr 2006/2004 tarbijakaitse seaduse jõustamise eest vastutavate siseriiklike asutuste vahelise koostöö kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eelkõige selle artiklit 95,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust²,

võttes arvesse Euroopa andmekaitseinspektori arvamust³,

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras⁴||

¹ ELT C 224, 30.8.2008, lk 50.

² ELT C 257, 9.10.2008, lk 51.

³ ELT C 181, 18.7.2008, lk 1.

⁴ Euroopa Parlamendi 24. septembri 2008. aasta *arvamus* (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata), nõukogu 16. veebruari 2009. aasta ühine seisukoht (*ELT C 103 E*, 5.5.2009, lk 40) ja Euroopa Parlamendi 6. mai 2009. aasta seisukoht.

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjon vaatab korrapäraselt läbi elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste õigusliku raamistiku moodustava viie direktiivi – Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiivi 2002/19/EÜ elektroonilistele sidevõrkudele ja nendega seotud vahenditele juurdepääsu ja vastastikuse sidumise kohta (juurdepääsu käsitlev direktiiv)¹, Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiivi 2002/20/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja -teenustega seotud lubade andmise kohta (loadirektiiv)², Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiivi 2002/21/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste ühise reguleeriva raamistiku kohta (raamdirektiiv)³, direktiivi 2002/22/EÜ (*üldhuviteenuste* direktiiv)⁴ ning direktiivi 2002/58/EÜ (eraelu puutumatus ja elektroonilist sidet käsitlev direktiiv)⁵ (edaspidi üheskoos „raamdirektiiv ja eridirektiivid”) – toimimise eelkõige selleks, et teha kindlaks tehnoloogia ja turu arengust tulenev muudatuste tegemise vajadus.
- (2) Seoses sellega esitas komisjon oma järeldused nõukogule, Euroopa Parlamendile, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele 29. juuni 2006. aasta teatises, mis käsitleb ELi elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste õigusliku raamistiku läbivaatamist.
- (3) ELi elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste õigusliku raamistiku reformimine, sealhulgas puuetega lõppkasutajaid käsitlevate sätete tõhustamine, on peamine samm Euroopa ühtse inforuumi ja samal ajal kõiki hõlmava infoühiskonna poole. Need eesmärgid sisalduvad infoühiskonna arengu strateegilises raamistikus, nagu on kirjeldatud komisjoni 1. juuni 2005. aasta teatises nõukogule ja Euroopa Parlamendile, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ja Regioonide Komiteele – „i2010 – Euroopa infoühiskond majanduskasvu ja tööhõive eest”.

¹ EÜT L 108, 24.4.2002, lk 7.

² EÜT L 108, 24.4.2002, lk 21.

³ EÜT L 108, 24.4.2002, lk 33.

⁴ EÜT L 108, 24.4.2002, lk 51.

⁵ EÜT L 201, 31.7.2002, lk 37.

- (4) *Üldhuviteenusele esitatav põhinõue on pakkuda kasutajatele nende taotluse korral ühendust üldkasutatava sidevõrguga määratletud piirkonnas ja vastuvõetava hinnaga. Nõue hõlmab kohalike, riigisiseste ja rahvusvaheliste telefonikõnede pakkumist, faksi saatmist ja vastuvõtmist ning liikmesriigid võivad neid piirata lõppkasutaja peamise asukoha/elukohaga. Ühenduse pakkumise tehnilistele vahenditele ei tohiks kehtestada piiranguid ning lubatud peaksid olema nii traadiga kui ka traadita tehnoloogia; piirata ei tohiks ka seda, millised operaatorid täidavad osaliselt või täies mahus üldhuviteenuse osutamise kohustusi.*
- (5) *Andmeühendus üldkasutatava sidevõrguga määratletud piirkonnas peaks toetama andmesidet edastuskiirusega, mis on piisav juurdepääsuks näiteks sellistele online-teenustele, mida osutatakse avaliku Interneti vahendusel. Konkreetse kasutaja Internetiühenduse kiirus sõltub hulgast teguritest, sealhulgas internetiteenuse osutaja ühenduvusest ja rakendusest, mille jaoks ühendust kasutatakse. Andmeedastuskiirus, mida suudab toetada ühendus üldkasutatava sidevõrguga, sõltub nii abonendi lõppseadme suutlikkusest kui ka ühendusest. Seepärast ei ole otstarbekas nõuda ühenduse tasandil konkreetset andmeedastus- või bitikiirust. Paindlikkus on vajalik, et liikmesriigid saaksid vajaduse korral võtta meetmeid tagamaks, et andmeühendus suudab rahuldavalt toetada liikmesriikide poolt määratletud toimiva Internetiühenduse jaoks piisavat andmeedastuskiirust, võttes nõuetekohaselt arvesse siseriiklike turgude eriomadusi, näiteks enamiku abonentide poolt kõnealuses liikmesriigis kasutatavat põhilist ribalaiust, ning tehnoloogilist teostatavust, tingimusel et nende meetmetega püütakse minimeerida turumoonutusi. Kui kõnealuste meetmetega kaasneb määratud ettevõtjale ebaõiglane koormus, võttes nõuetekohaselt arvesse kulusid ja tulusid ning asjaomaste teenuste osutamisest tulenevat immateriaalset kasu, võib selle võtta arvesse üldhuviteenuse osutamise kohustuse netokulu arvestuses. Põhivõrgu infrastruktuuri jaoks võib korraldada ka alternatiivse rahastamise, mis hõlmab ühenduse rahalisi vahendeid või riigisiseseid meetmeid kooskõlas ühenduse õigusega.*

- (6) *See ei kahanda vajadust selle järele, et Euroopa Komisjon vaataks uuesti läbi üldhuviteenuse osutamisega seotud kohustused, mis võib hõlmata kõnealuste kohustuste rahastamist vastavalt direktiivi 2002/22/EÜ (üldhuviteenuste direktiiv) artiklile 15, ning vajaduse korral esitaks reformimise ettepanekuid, et saavutada üldist huvi pakkuvad eesmärgid.*
- (7) Selguse ja lihtsuse huvides käsitletakse käesolevas direktiivis ainult direktiivide 2002/22/EÜ (üldhuviteenuste direktiiv) ja 2002/58/EÜ (eraelu puutumatust ja elektroonilist sidet käsitlev direktiiv) muudatusi.
- (8) Ilma et see piiraks Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 1999. aasta direktiivi 1999/5/EÜ raadioseadmete ja telekommunikatsioonivõrgu lõppseadmete ning nende nõuetekohasuse vastastikuse tunnustamise kohta¹, eelkõige selle artikli 3 lõike 3 punktis f puudega seonduvaid nõudeid, tuleks teatavad lõppseadmetega seotud aspektid, sealhulgas **tarbijate valduses olevad**, puuetega lõppkasutajatele mõeldud seadmed, **olenemata sellest, kas nende erivajadused on seotud puude või vananemisega**, tuua võrkudele juurdepääsu ja teenuste kasutamise parandamise eesmärgil direktiivi 2002/22/EÜ (üldhuviteenuste direktiiv) reguleerimisalasse. Kõnealuste seadmete hulka kuuluvad praegu ainult vastuvõttu võimaldavad raadio ja televisiooni lõppseadmed ning eriotstarbelised lõppseadmed kuulumispuudega lõppkasutajatele.
- (9) Liikmesriigid peaksid kehtestama meetmed, et edendada turu loomist laialdaselt kättesaadavatele toodetele ja teenustele, mis sisaldavad vahendeid puuetega lõppkasutajatele. **Selle võib saavutada** muu hulgas ■ Euroopa standarditele **osutamisega**, elektroonilise juurdepääsu (**e-juurdepääs**) **nõuete kehtestamisega riigihangete menetlustele ja teenuste osutamisega seotud pakkumiskutsetele ning puuetega lõppkasutajate õigusi kaitsvate õigusaktide rakendamisega.**
- (10) **Kui direktiivi 2002/22/EÜ (üldhuviteenuste direktiiv) artiklis 4 määratletud üldhuviteenuse osutamiseks määratud ettevõtja otsustab seoses oma üldhuviteenuse osutamise kohustusega kogu oma riigi territooriumil asuva kohaliku juurdepääsuvõrgu vara või selle osa võõrandades luua erineva lõpliku omandilise kuuluvusega eraldi juriidilise isiku, peaks riigi reguleeriv asutus hindama tehingu mõju, et tagada üldhuviteenuse osutamise jätkumine kogu riigi territooriumil või selle osades. Selleks peaks ettevõtja võõrandamisest eelnevalt teavitama üldhuviteenuse osutamise kohustuse määranud riigi reguleerivat asutust. Riigi reguleeriva asutuse hinnang ei tohiks piirata tehingu sooritamist.**

¹ EÜT L 91, 7.4.1999, lk 10.

- (11) *Tehnoloogia areng on toonud kaasa märkimisväärse languse üldkasutatavate taksofonide arvus. Et tagada tehnoloogia neutraalsus ja kõneside pidev kättesaadavus üldsusele, peaks riigi reguleerivatel asutustel olema võimalik kehtestada ettevõtjatele kohustusi eesmärgiga tagada lõppkasutajate mõistlike vajaduste rahuldamiseks juurdepääs mitte ainult üldkasutatavatele taksofonidele, vaid võimalusel ka alternatiivsele üldkasutatavale kõnesidele.*
- (12) *Puuetega lõppkasutajatele tuleks tagada samasugune juurdepääs teenustele kui teistele lõppkasutajatele. Selleks peaks juurdepääs olema funktsionaalselt võrdne, nii et puuetega lõppkasutajatele oleks võimaldatud samasugune teenuse kasutatavus kui teistele lõppkasutajatele, kuid teistsuguste vahenditega.*
- (13) Määratlusi on vaja kohandada nii, et need vastaksid tehnoloogia neutraalsuse põhimõttele ja tehnoloogia arengule. Eelkõige tuleks teenuse osutamise tingimused eraldada üldkasutatava telefoniteenus määratlusest, mis on üldsusele kättesaadavaks tehtud elektrooniline sideteenus, mis otse või kaudselt võimaldab siseriiklike **või siseriiklike ja** rahvusvaheliste kõnede algatamist ja vastuvõtmist riigi või rahvusvahelisse telefoninumeratsiooniplaani kuuluva(te) numbri(te) abil, olenemata sellest, kas teenus põhineb ahelkommuteeritud või pakettkommuteeritud andmesideteenuste tehnoloogial. Selline teenus on laadilt kahesuunaline, võimaldades mõlemal poolel sidet pidada. Teenus, mis ei vasta kõigile neile tingimustele, nagu näiteks läbiklikkimise rakendus klienditeeninduse veebilehel, ei ole üldkasutatav telefoniteenus. Üldkasutatav telefoniteenus hõlmab samuti sidepidamisvõimalusi, mis on mõeldud spetsiaalselt puuetega lõppkasutajatele, kes kasutavad tekstiteenuseid või spetsiaalseid kõneteenuseid.
- (14) Vaja on selgitada, et kaudne teenuste osutamine võib hõlmata juhtumeid, kui kõne algatatakse operaatori valiku või eelvaliku kaudu või kui teenuseosutaja müüb teise ettevõtja osutatud üldkasutatava telefoniteenus edasi või muudab tootemarki.

- (15) Tänu tehnoloogia ja turu arengule hakkavad võrgud kasutama järjest enam IP-tehnoloogiat ning tarbijatel on üha suurem valik konkureerivate kõneteenuse osutajate vahel. Seepärast peaksid liikmesriigid suutma eraldada *üldhuviteenuse* osutamise kohustused, mis on seotud määratletud piirkonnas üldkasutatava sidevõrguga liitumisega, üldkasutatava telefoniteenuse osutamisest. Selline eraldamine ei tohiks mõjutada *üldhuviteenuse* osutamise kohustuse ulatust, nagu see on kindlaks määratud ja läbi vaadatud ühenduse tasandil.
- (16) Subsidiaarsuse põhimõtte kohaselt otsustavad liikmesriigid objektiivsete kriteeriumide põhjal, millised ettevõtjad määratakse *üldhuviteenuse* osutajaks, võttes vajaduse korral arvesse ettevõtjate suutlikkust ja tahet aktsepteerida kõiki *üldhuviteenuse* osutamise kohustusi või osa nendest. See ei välista liikmesriikide võimalust kehtestada sellise osutaja määramise käigus tulemuslikkuse põhjendusel eritingimusi, sealhulgas geograafiliste piirkondade või komponentide rühmitamine või *üldhuviteenuse* osutamise miinimumperioodi sätestamine.
- (17) Riigi reguleerivad asutused peaksid suutma jälgida *üldhuviteenuse* osutamise kohustusega hõlmatud teenuste jaemüügitariifide arengut ja taset ka juhul, kui liikmesriik ei ole veel *üldhuviteenust* osutavat ettevõtjat määranud. Sellisel juhul tuleks jälgimist läbi viia viisil, mis ei põhjustaks liigset halduskoormust ei riigi reguleerivatele asutustele ega *sellist teenust* osutavatele ettevõtjatele.
- (18) Välja tuleks jätta üleliigsed kohustused, mis olid mõeldud 1998. aasta õiguslikult raamistikult 2002. aasta raamistikule ülemineku hõlbustamiseks, ning sätted, mis kattuvad direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) sätetega ja kordavad neid.
- (19) Püsiliinide miinimumkogumi jaemüügitasandil pakkumise nõue, mis oli vajalik 1998. aasta õigusliku raamistiku sätete jätkuva rakendamise tagamiseks püsiliinide valdkonnas, mis ei olnud 2002. aasta raamistiku jõustumise ajal piisavalt konkurentsipõhine, ei ole enam vajalik ja tuleks tühistada.

- (20) Operaatori valiku ja eelvaliku jätkuv kehtestamine otse ühenduse õigusaktidega võib takistada tehnoloogia arengut. Neid meetmeid peaksid pigem võtma riikide reguleerivad asutused turuanalüüsi põhjal direktiivis 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) sätestatud korras ja direktiivi 2002/19/EÜ (juurdepääsu käsitlev direktiiv) artiklis 12 osutatud kohutuste kaudu.
- (21) Lepinguid käsitlevaid sätteid tuleks kohaldada mitte ainult tarbijate, vaid ka teiste lõppkasutajate, eeskätt mikro- ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEd) suhtes, kes võivad eelistada tarbijate vajadustele kohandatud lepingut. Vältimaks teenuseosutaja tarbetut halduskoormust ja VKEde määratlemisega seotud keerukust, ei tuleks lepinguid käsitlevaid sätteid kohaldada nimetatud muude lõppkasutajate suhtes automaatselt, vaid ainult nende taotluse korral. Liikmesriigid peaksid võtma asjakohaseid meetmeid edendamaks VKEde teadlikkust sellest võimalusest.
- (22) Tehnoloogia arengu tulemusel võidakse tulevikus lisaks tavapärastele numbrituvastusviisidele kasutada ka *muud* liiki *identifikaatoreid*.
- (23) Kõnede tegemist võimaldavate elektrooniliste sideteenuste osutajad peaksid tagama, et nende tarbijatele antakse piisavalt teavet selle kohta, kas nad pakuvad juurdepääsu hädaabiteenustele ja teavet igasuguste teenuste piirangute (näiteks helistaja asukoha kindlakstegemise või hädaabikõnede suunamisega seotud piirangud) kohta. Need teenuseosutajad peaksid andma oma tarbijatele esialgses lepingus ja iga juurdepääsu muutmise korral selget ja läbipaistvat teavet näiteks hindade kohta. Nimetatud teave peaks hõlmama kõiki territoriaalset katvust puudutavaid piiranguid, põhinedes kavandatavatel teenuse tehnilistel tööparameetritel ning kasutada oleval infrastruktuuril. Kui teenust ei pakuta kommuteeritava telefonivõrgu kaudu, peaks teave hõlmama ka juurdepääsu ja helistaja asukohta käsitleva teabe usaldusväärsuse taset võrreldes teenusega, mida pakutakse kommuteeritava telefonivõrgu kaudu, võttes arvesse praegust tehnoloogiat ja kvaliteedistandardeid ning direktiivis 2002/22/EÜ (*üldhuviteenuste* direktiiv) täpsustatud teenuse kvaliteedi parameetreid.

- (24) Seoses lõppseadmetega tuleks tarbijalepingus täpsustada piiranguid, mille teenuseosutaja on kehtestanud seadme kasutamisele, näiteks mobiilsidevahendite lukustamine SIM-kaardiga, kui sellised piirangud ei ole siseriiklike õigusaktidega keelatud, ning lepingu kas ennetähtaegse või kokkulepitud kehtivusaja lõpul lõpetamisega seotud kulud, sealhulgas seadme endale jätmisega seotud kulud.
- (25) Kohustamata teenuseosutajat tegema enamat, kui on nõutud ühenduse õigusaktides, peaks tarbijaleping täpsustama nende meetmete liigi, mida teenuseosutaja võib võtta turvaintsidentide, terviklikkuse rikkumise või turvaohutude puhul.
- (26) Sideteenuste kasutamist puudutavate üldist huvi pakkuvate küsimustega tegelemiseks ning teiste isikute õiguste ja vabaduste kaitse edendamiseks *peaks* riigi asjaomastel asutustel olema võimalik teenuseosutajate abiga koostada ja levitada ***selliste teenuste*** kasutamist käsitlevat üldist huvi pakkuvat teavet. ***See*** võiks hõlmata üldist huvi pakkuvat teavet seoses autoriõiguste *rikkumise, muude ebaseaduslike kasutamiseviiside* ja kahjustava sisu || levitamise ja nõuandeid ja kaitsevahendeid juhaks, kui ohus on isiku turvalisus, mis võib juhtuda näiteks isikuandmete teatud tingimustel avalikustamisel, *või* kui ohus on eraelu puutumus või isikuandmed, ***samuti teavet kergesti kasutatava ja konfigureeritava tarkvara või tarkvara suvandite kohta, mis võimaldavad kaitsta lapsi või kergesti mõjutatavaid isikuid.*** Teavet võiks koordineerida direktiivi 2002/22/EÜ (üldhuviteenuste direktiiv) artikli 33 lõikega 3 kehtestatud koostöömenetluse korras. Sellist üldist huvi pakkuvat teavet tuleks vajadusel ajakohastada ja see tuleks esitada kergesti arusaadaval trükitud ja elektroonilisel kujul, mille määrab kindlaks iga liikmesriik, ning avaldada ametiasutuse veebilehel. Riigi reguleerivatel asutustel peaks olema võimalik kohustada teenuseosutajaid levitama nimetatud standardset teavet oma klientidele viisil, mida riigi reguleerivad asutused sobivaks peavad. Teave peaks olema lisatud ka lepingutesse, kui liikmesriigid seda nõuavad. ***Sellise teabe levitamine ei tohiks samas põhjustada ettevõtjatele liigset koormust. Liikmesriigid peaksid edendama teabe levitamist nende sidevahendite teel, mida ettevõtjad kasutavad abonentidega sidepidamiseks tavapärase üritegevuse käigus.***

- (27) Abonentide õigus taganeda oma lepingust ilma trahvideta tähendab elektrooniliste sidevõrkude ja/või -teenuste pakkujate kehtestatud lepingutingimuste muutmist.
- (28) *Lõppkasutajatel peaks olema võimalik otsustada, millist sisu nad soovivad saata ja vastu võtta ning milliseid teenuseid, rakendusi, riist- ja tarkvara nad selleks soovivad kasutada, ilma et see piiraks võrkude ja teenuste terviklikkuse ning ohutuse säilitamise vajadust. Konkurentsil põhinev turg pakub kasutajatele laias valikus sisu, rakendusi ja teenuseid. Riikide reguleerivad asutused peaksid edendama kasutajate võimalusi teabele juurdepääsuks ja selle levitamiseks ning mis tahes vabalt valitud rakenduste ja teenuste kasutamiseks, nii nagu see on sätestatud direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiivi) artiklis 8. Võttes arvesse elektroonilise side kasvavat tähtsust tarbijate ja ettevõtjate jaoks, tuleks kasutajaid igal juhul põhjalikult teavitada igasugustest teenuseosutaja ja/või võrgupakkuja poolt elektrooniliste sideteenuste kasutamisele kehtestatud piirangutest. Nimetatud teave peaks teenuseosutaja valikul täpsustama kas asjaomase sisu, rakenduse või teenuse liigi või üksikud rakendused või teenused või mõlemad. Sõltuvalt kasutatavast tehnoloogiast ja piirangute liigist, võib selliste piirangute korral olla nõutav direktiivi 2002/58/EÜ (eraelu puutumatust ja elektroonilist sidet käsitlev direktiiv) kohane kasutaja nõusolek.*
- (29) *Direktiiviga 2002/22/EÜ (üldhuviteenuste direktiiv) ei nähta ette ega ka keelata teenuseosutajate poolt vastavalt siseriiklikule õigusele kehtestatud tingimusi, mis piiravad lõppkasutajate juurdepääsu teenustele ja rakendustele ja/või nende kasutamist, kuid nähakse ette teavitamine sellistest piirangutest. Liikmesriigid, kes soovivad rakendada meetmeid seoses lõppkasutajate juurdepääsuga teenustele ja rakendustele ja/või nende kasutamisega, peavad austama kodanike põhiõigusi, sh õigust eraelu puutumatusele ja õiglasele kohtupidamisele, ja mis tahes sellised meetmed peavad täielikult arvesse võtma ühenduse tasandil sõnastatud poliitilisi eesmäärke, nt ühenduse infoühiskonna arengu edendamist.*

- (30) ***Direktiiviga 2002/22/EÜ (üldhuviteenuste direktiiv) ei nõuta teenuseosutajatelt nende võrgustike kaudu edastatava teabe jälgimist ega sellise teabe tõttu oma klientide vastu kohtumenetluste algatamist, samuti ei muudeta teenuseosutajaid teabe eest vastutavaks. Karistusmeetmete võtmine või kriminaalmenetluse algatamine on küsimus, mis kuulub liikmesriigi õiguse pädevusse, austades põhiõigusi ja -vabadusi, sh õigust õiglasele kohtupidamisele.***
- (31) Asjakohaste ühenduse eeskirjade puudumisel loetakse sisu, rakendusi ja teenuseid seaduslikeks või kahjulikeks siseriikliku materiaali- ja menetlusõiguse kohaselt. Selle üle, kas sisu, rakendused või teenused on seaduslikud või kahjulikud, teevad nõuetekohase menetluse kohaselt otsuse liikmesriigid, mitte elektrooniliste sidevõrkude või -teenuste *osutajad*. Raamdirektiiv ja eridirektiivid ei piira võimalust kohaldada Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2000. aasta direktiivi 2000/31/EÜ infoühiskonna teenuste teatavate õiguslike aspektide, eriti elektroonilise kaubanduse kohta siseturul (direktiiv elektroonilise kaubanduse kohta)¹, mis muu hulgas sisaldab „pelga edastamise” eeskirja vahendusteenuse osutajate jaoks.

¹ EÜT L 178, 17.7.2000, lk 1.

- (32) Selliste konkurentsipõhiste turgude puhul, kus teenuseosutajaid on rohkem, on tarbijate jaoks suurima tähtsusega pakumisi ja teenuseid käsitleva läbipaistva, ajakohastatud ja võrreldava teabe olemasolu. Elektrooniliste sideteenuste lõppkasutajatel ja tarbijatel peaks olema kergesti kättesaadaval kujul avaldatud teabe põhjal võimalik lihtsalt võrrelda turul pakutavate eri teenuste hindu. Selleks et teha neile hindade võrdlemine lihtsaks, peaks riikide reguleerivatel asutustel olema võimalik nõuda elektroonilisi sidevõrke ja/või -teenuseid pakkuvatelt ettevõtjatelt teabe (sealhulgas tariifid, tarbimisviisid ja muu asjakohane statistika) suuremat läbipaistvust ning tagada, et kolmandatel isikutel on õigus tasuta kasutada || selliste ettevõtjate poolt üldsusele kättesaadavaks tehtud teavet. Samuti peaks riikide reguleerivatel asutustel olema võimalik teha kättesaadavaks hinnajuhised, eelkõige juhul, kui turg ei ole seda teinud tasuta või mõistiku hinnaga. Ettevõtjatel ei tohiks olla õigust nõuda tasu teabe kasutamise eest, mis on juba avaldatud ning on seega üldkasutatav. Lisaks sellele peaksid lõppkasutajad ja tarbijad enne teenuse ostmist saama piisavalt teavet teenuse hinna ja liigi kohta, eelkõige juhul, kui tasuta telefoninumbritega kaasnevad lisatasud. Riigi reguleerivatel asutustel peaks olema võimalik nõuda sellise teabe üldist esitamist ning nende poolt kindlaksmääratud teatud teenusekategoriate puhul sellise teabe esitamist vahetult enne kõne ühendamist, kui siseriiklike õigusaktidega ei ole sätestatud teisiti. Enne ühendamist hinnateabe esitamist nõudvate kõnede kategooriate kindlaksmääramisel peaksid riigi reguleerivad asutused võtma asjakohaselt arvesse teenuse iseloomu, teenusele kohaldatavaid hinnatingimusi ja seda, kas pakkujaks on teenuseosutaja, kes ei ole elektrooniliste sideteenuste osutaja. Ilma et see piiraks direktiivi 2000/31/EÜ (direktiiv elektroonilise kaubanduse kohta) kohaldamist, peaksid ettevõtjad liikmesriikide nõudmise korral andma abonentidele samuti asjakohaste ametiasutuste koostatud üldist huvi pakkuvat teavet, muu hulgas kõige levinumate rikkumiste ning nende õiguslike tagajärgede kohta.

- (33) Tarbijaid tuleks teavitada õigustest, mis neil on seoses nende isikuandmete kasutamisega abonendikataloogides, eelkõige selliste kataloogide otstarbest ja nende tasuta õigusest sellele, et nende andmeid üldkasutatavasse abonendikataloogi ei lisataks, nagu on sätestatud direktiivis 2002/58/EÜ (eraelu puutumatust ja elektroonilist sidet käsitlev direktiiv). Tarbijaid tuleks teavitada süsteemidest, mis võimaldavad teabe lisamist kataloogi andmebaasi ilma, et need andmed oleksid kataloogiteenuse kasutajale kättesaadavad.
- (34) Teenuse nõutava kvaliteedi peaks *lõppkasutajatele* tagama konkurentsipõhine turg, kuid teatavatel juhtudel võib teenuse kvaliteedi halvenemise, juurdepääsu takistamise ja võrguliikluse aeglustumise vältimiseks osutada vajalikuks tagada üldkasutatavate sidevõrkude miinimumkvaliteet. ***Operaatorid võivad teenuse kvaliteedi tagamiseks kasutada võrguühenduses toimuva liikluse mõõtmiseks ja kontrollimiseks kehtestatud korda, et hoida ära võrguühenduse täiskoormus või ülekoormus, mis võib viia võrgu kinnijooksmise ja halva toimimiseni. Riikide reguleerivad asutused, kes toimivad vastavalt raamdirektiivi ja eridirektiivide sätetele, peaksid asjaomast korda kontrollima tagamaks, et sellega ei piirata konkurentsi, pöörates eelkõige tähelepanu diskrimineerivale käitumisele. Vajaduse korral võivad riikide reguleerivad asutused kehtestada ka komisjoni poolt üle vaadatavad minimaalsed teenuse kvaliteedi nõuded üldkasutatavaid sidevõrke pakkuvatele ettevõtjatele, et tagada pakutavate võrgupõhiste teenuste ja rakenduste vastavus miinimumkvaliteedi standardile. Riikide reguleerivad asutused peaksid saama võtta meetmeid teenuse kvaliteedi tarbijate huve kahjustava halvenemise, sh võrguliikluse takistuste või aeglustumisega tegelemiseks. Kuna aga ühtlustamata meetmed võivad märgatavalt takistada siseturu toimimist, peaks komisjon hindama riikide reguleerivate asutuste kavandatavaid nõudeid, pidades silmas võimalikku reguleerivat sekkumist kogu ühenduses, ning tegema vajaduse korral märkusi või soovitusi, et saavutada ühetaoline kohaldamine.***
- (35) Tulevaste IP-võrkude puhul, kui teenuse osutamise saab eraldada võrgu pakkumisest, peaksid liikmesriigid määrama kindlaks kõige asjakohasemad meetmed, et tagada üldkasutatavate sidevõrkude kaudu osutatavate üldkasutatavate telefoniteenuste kättesaadavus ja pidev juurdepääs hädaabiteenustele võrgu ulatusliku rikke või vääramatu jõu korral, võttes arvesse eri liiki abonentide prioriteete ja tehnilisi piiranguid.

- (36) Tagamaks puuetega lõppkasutajatele kasu konkurentsist ja teenuseosutajate *valikust*, mis on kättesaadav enamikule lõppkasutajatele, peaksid asjakohased riigiasutused vajaduse korral ja siseriiklikke tingimusi arvestades täpsustama tarbijakaitsenõudeid, mida üldkasutatavaid elektroonilisi sideteenuseid osutavad ettevõtjad peavad täitma. Sellised nõuded võivad eelkõige sisaldada ettevõtjate kohustust tagada, et puuetega lõppkasutajad saaksid nende teenuseid kasutada *samaväärsetel* tingimustel, sealhulgas hinna ja tariifide osas, kui teised lõppkasutajad, || sõltumata mis tahes neile tekkivatest lisakuludest. Muud nõuded võivad käsitleda ettevõtjate vahelist hulgemüügikorda.
- (37) Operaatori abiteenuste hulka kuulub mitmeid erinevaid lõppkasutajatele mõeldud teenuseid. Selliste teenuste osutamises peaksid äriläbirääkimiste teel kokku leppima üldkasutatavate sidevõrkude pakkujad ja operaatori abiteenuste osutajad, nagu seda tehakse kõigi muude kliendile pakutavate tugiteenuste puhul, ning puudub vajadus jätkata nende osutamist kohustuslikus korras. Seega tuleks vastav kohustus tühistada.
- (38) Numbriinfoteenused peaksid vastavalt komisjoni 16. septembri 2002. aasta direktiivi 2002/77/EÜ (konkurentsi kohta elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste turgudel)¹ artiklile 5 olema ja sageli ongi konkurentsipõhised. ***Hulgemüügimeetmed, millega tagatakse lõppkasutajate (nii tava- kui mobiilsidekasutajad) andmete lisamine andmebaasidesse, peaksid järgima isikuandmete kaitset, sealhulgas direktiivi 2002/58/EÜ (eraelu puutumatust ja elektroonilist sidet käsitlev direktiiv) artiklit 12. Tuleks näha ette kulupõhine andmete edastamine teenuseosutajatele (kusjuures liikmesriikidel peaks olema võimalus kehtestada keskne mehhanism mitmekülgse koondteabe andmiseks kataloogiteenuse pakkujatele), samuti võrgule juurdepääsu võimaldamine mõistlikel ning läbipaistvatel tingimustel, et tagada lõppkasutajatele täielik kasu konkurentsist, mille peamine eesmärk on teha võimalikuks jaemüügi reguleerimise kaotamine nende teenuste puhul ja kataloogiteenuse pakkumiste tegemine mõistlikel ning läbipaistvatel tingimustel.***

¹ EÜT L 249, 17.9.2002, lk 21.

- (39) Lõppkasutajatel peaks olema kõikide häälkõne algatamist võimaldavate telefoniteenuste puhul võimalik helistada hädaabiteenistustele riigi telefoninumeratsiooniplaani kuuluva(te) numbrile(ab)il. **Liikmesriigid, kus lisaks numbrile 112 on kasutusel ka riigisisest hädaabinumbrit, võivad kehtestada ettevõtjatele samasuguse kohustuse tagada juurdepääs riigisisestele hädaabinumbritele.** Pääste- ja hädaabiteenistustel peaks olema võimalik vastata numbrile 112 tehtud kõnedele vähemalt sama kiiresti ja tõhusalt kui riigisisestele hädaabinumbritele tehtud kõnedele. Selleks et parandada Euroopa Liidus reisivate kodanike kaitset ja turvalisust, on vaja numbrit 112 rohkem tutvustada. Selleks tuleks kodanikele selgitada, eelkõige rahvusvahelistes bussiterminalides, raudteejaamades, sadamates ja lennujaamades ning telefonikataloogides, taksofonikabiinides ning tellimismaterjalides ja arvetel antava teabe kaudu, et mis tahes liikmesriigis reisides, ühtne hädaabinumber 112 kehtib kogu ühenduses. See on peamiselt liikmesriigi ülesanne, kuid komisjon peaks jätkuvalt toetama ja täiendama liikmesriikide algatusi, mille eesmärk on tõsta teadlikkust numbril 112 kohta, ja hindama korrapäraselt üldsuse teadlikkust sellest numbrist. Euroopa Liidu kodanike kaitse parandamiseks tuleks tugevdada kohustust teha kindlaks helistaja asukoht. Eelkõige peaksid ettevõtjad tegema helistaja asukoha teabe hädaabiteenistustele kättesaadavaks kohe, kui kõne jõuab nimetatud teenistusse, sõltumata kasutatavast tehnoloogiast. **Selleks et arvestada tehnoloogia edusamme, sealhulgas neid, tänu millele on võimalik järjest täpsemalt määrata helistaja asukohta, peaks komisjonil olema volitused võtta vastu tehnilised rakendusmeetmed, et tagada ühenduses tulemuslik juurdepääs numbrile 112, mis on kodanike huvides. Sellised meetmed ei tohi piirata hädaabiteenistuste korraldust liikmesriikides.**
- (40) Liikmesriigid peaksid tagama, et ettevõtjad, kes osutavad lõppkasutajatele elektroonilist sideteenust, mis on mõeldud riigi telefoninumeratsiooniplaani kuuluva(te) numbrile(ab)il riigisiseste kõnede algatamiseks, tagavad **usaldusväärse ja täpse** juurdepääsu hädaabiteenustele, **arvestades riigisiseseid nõudeid ja kriteeriume.** Võrgust **sõltumatutel ettevõtjatel** ei pruugi olla kontrolli võrkude üle ja neil ei pruugi olla võimalik tagada nende teenuse kaudu tehtavate hädaabikõnede suunamist sama usaldusväärsusega, kuna võib juhtuda, et neil ei pruugi olla võimalik tagada teenuse kättesaadavust seetõttu, et infrastruktuuriprobleemid ei ole nende kontrolli all. **Võrgust sõltumatute ettevõtjate jaoks ei pruugi teave helistaja asukoha kohta olla alati tehniliselt teostatav.** Niipea, kui on kehtestatud rahvusvaheliselt tunnustatud standardid, mis võimaldavad kõnede täpset ja usaldusväärset suunamist ja ühendamist hädaabiteenistustega, peaksid ka võrgust sõltumatud ettevõtjad täitma kohustust **helistaja asukohta puudutava teabe osas** teistelt ettevõtjatelt nõutavaga võrreldaval tasemel.

- (41) Liikmesriigid peaksid võtma erimeetmeid, et tagada puuetega lõppkasutajatele, eelkõige kurtidele, kuulmis- ja kõnepuudega ning pimekurtidele kasutajatele võrdväärne juurdepääs hädaabiteenustele, sealhulgas numbrile 112. Meetmed võiksid sisaldada kuulmispuudega kasutajatele eriotstarbeliste lõppseadmete pakkumist, tekstiteenuste osutamist või muude eriseadmete pakkumist.
- (42) *Rahvusvahelise koodi 3883 (Euroopa numeratsiooniväli (ETNS)) arendamist pidurdavad praegu ebapiisav teadlikkus, liiga bürokraatlikud protseduurinõuded ja selle tulemusena nõudluse puudumine. ETNSi arendamise julgustamiseks peaksid riigid, kellele Rahvusvaheline Telekommunikatsiooniliit on määranud rahvusvahelise koodi 3883, delegeerima vastutuse selle haldamise, numbrite loovutamise ja tutvustamise eest – järgides tippdomeeni „.eu” rakendamise eeskujule – olemasolevale eraldiseisvale organisatsioonile, mille komisjon on nimetanud avatud, läbipaistvas ja mittediskrimineerivas valikumenetluses. Nimetatud organisatsioonile tuleks ülesandeks teha ka avaliku teenuse rakenduste ettepanekute väljatöötamine, mis kasutavad ETNSi üleeuroopalisteks teenusteks, nt ühine telefoninumber mobiilsete lõppseadmete vargusest teatamiseks.*
- (43) *Arvestades kadunud lastest teavitamisele eriomaseid aspekte ja praegust selle teenuse piiratud osutamist, peaksid liikmesriigid mitte ainult reserveerima numbri, vaid ka tegema kõik selleks, et tagada, et nende territooriumil oleks kadunud lastest teavitamise teenus numbril 116000 all viivitamata kättesaadav. Selleks peaksid liikmesriigid võimaluse korral korraldama muu hulgas pakkumismenetlusi, et kutsuda huvitatud isikuid nimetatud teenust pakkuma.*
- (44) Häälkõne on jätkuvalt kõige kindlam ja usaldusväärsem hädaabiteenustele juurdepääsuviis. Teised ühenduse võtmise viisid, nagu tekstisõnumite saatmine, võivad olla vähem usaldusväärsed ja nende puhul võib puuduseks olla asjaolu, et need ei ole viivitamatud. Liikmesriikidel peaks olema siiski võimalik juhul, kui nad peavad seda asjakohaseks, toetada hädaabiteenustele häälkõnedega võrdset juurdepääsuviisilist pakkuvate teiste juurdepääsuviiside arendamist ja rakendamist.

- (45) Vastavalt oma 15. veebruari 2007. aasta otsusele 2007/116/EÜ, millega reserveeritakse riigisisene numeratsiooniala algusega 116 sotsiaalse väärtusega ühtlustatud teenuste ühtlustatud numbritele¹, on komisjon palunud liikmesriikidel reserveerida numbrid numeratsioonialas algusega 116 teatavatele sotsiaalse väärtusega teenustele. Kõnealuse otsuse asjakohased sätted peaksid kajastuma direktiivis 2002/22/EÜ (*üldhuviteenuse direktiiv*), et integreerida need veel kindlamalt elektroonilise side ja teenuste reguleerivasse raamistikku ning hõlbustada juurdepääsu puuetega lõppkasutajatele.
- (46) Ühisturg tähendab seda, et ühenduse mittegeograafilisi numbreid, sealhulgas tasuta ja tasulisi numbreid kasutades on lõppkasutajatel juurdepääs kõigile teiste liikmesriikide numeratsiooniplaani numbritele ja juurdepääsuteenustele. Lõppkasutajatel peaks olema juurdepääs ka Euroopa numeratsioonivälja numbritele ning rahvusvahelistele tasuta numbritele. Piiriülest juurdepääsu numeratsiooniressurssidele ning kaasnevatele teenustele ei tohiks keelata, välja arvatud objektiivselt põhjendatud juhtudel, nagu näiteks vajaduse korral võidelda pettuse ja kuritarvitamisega, nt seoses teatavate tasuliste teenustega, kui number on määratud ainult riigisiseseks kasutamiseks (nt riigisisene lühinumber) või kui see ei ole tehniliselt või majanduslikult teostatav. Kasutajaid tuleks eelnevalt selgelt teavitada kõigist tasuta numbrite puhul rakendatavatest tasudest, näiteks tasudest standardsete rahvusvaheliste koodide valimise abil tehtavate rahvusvaheliste kõnede eest.

¹ ELT L 49, 17.2.2007, lk 30.

- (47) Konkurentsikeskkonna kõigi eeliste ärakasutamiseks peaks tarbijatel olema võimalik teha teadlikke otsuseid ning vahetada teenuseosutajat, kui see on nende huvides. Samuti on oluline tagada, et neile ei tehtaks sealjuures õiguslikke, tehnilisi ega praktilisi takistusi, sealhulgas seoses lepingutingimuste, menetluste, tasudega jne. See ei välista tarbijalepingutes mõistlike minimaalsete lepinguperioodide kehtestamist. Kõige olulisem tegur, mis tagab konkurentsil põhinevatel elektroonilise side turgudel tõhusa konkurentsi ning aitab tarbijatel teha valikuid, on numbrite teisaldatavus, ***mida peaks olema võimalik rakendada*** võimalikult väikese viivitusega, ***nii et number oleks funktsionaalselt aktiveeritud ühe tööpäeva jooksul ning et tarbija ei peaks teenuse puudumise all kannatama rohkem kui ühe tööpäeva***. Riigi reguleerivad asutused võivad näha ette üldise numbri teisaldamise menetluse, võttes arvesse lepinguid käsitlevaid siseriiklikke sätteid ja ***tehnoloogia arengut. Mõne liikmesriigi kogemused on näidanud, et teenuseosutajat võidakse vahetada ilma tarbijate nõusolekuta. Kuigi kõnealuse küsimusega peaksid tegelema eeskätt õiguskaitseasutused, peaks liikmesriikidel olema võimalus sellise ohu vähendamiseks kehtestada numbrite teisaldamise suhtes vajalikud proportsionaalsed miinimummeetmed, sealhulgas kohased karistused, ja tagada tarbijate kaitse kogu teisaldamisprotsessi jooksul, ilma et see numbrite teisaldamise atraktiivsust nende silmis vähendaks.***
- (48) Juriidilisi edastamiskohustusi võib kohaldada kindlaksmääratud meediateenuste osutajate pakutavate kindlate raadio- ja televisioonikanalite ning lisateenuste suhtes. Tagamaks, et sellised kohustused oleksid läbipaistvad, proportsionaalsed ja nõuetekohaselt määratletud, peaksid liikmesriigid edastamiskohustust oma siseriiklikus õiguses selgelt põhjendama. Edastamiskohustused tuleks kavandada selliselt, et need soodustaksid piisavalt tõhusate investeeringute tegemist infrastruktuuri. Selleks et edastamiskohustused arvestaksid tehnoloogia ja turu arengut ning taotletavate eesmärkidega proportsionaalsuse säilitamiseks, tuleks edastamiskohustused korrapäraselt läbi vaadata. Lisateenused hõlmavad puuetega lõppkasutajate juurdepääsu parandamiseks mõeldud teenuseid, näiteks videoteksti, subtiitreid, audiokirjeldust ja viipekeelt, kuid ei piirdu nendega.

- (49) Tarbijatega konsulteerimise puudujääkide korvamiseks ja kodanike huvide paremaks esindamiseks peaksid liikmesriigid looma sobiva konsultatsioonimehhanismi. Selliseks mehhanismiks võib olla asutus, mis uurib riigi reguleerivast asutusest ja teenuseosutajatest sõltumatult tarbijatega seotud küsimusi, näiteks tarbijakäitumist ja teenuseosutaja vahetamise mehhanisme, ning mille tegevus oleks läbipaistev ja toetaks sidusrühmadega konsulteerimise mehhanisme. Lisaks sellele võiks luua mehhanismi, et võimaldada kohast koostööd seadusliku sisuga teabe edendamise küsimustes. Sellise mehhanismi kohaselt kokkulepitud koostöö kord ei tohiks siiski võimaldada interneti kasutuse süstemaatilist järelevalvet.
- (50) Komisjoni tuleks teavitada üldhuviteenust osutama määratud ettevõtjatele kehtestatud üldhuviteenuse kohustustest.
- (51) *Direktiiviga 2002/58/EÜ (eraelu puutumatust ja elektroonilist sidet käsitlev direktiiv) nähakse ette liikmesriikide nende sätete ühtlustamine, mis on vajalikud põhiõiguste ja -vabaduste ning eelkõige eraelu puutumatuse kaitse võrdväärse taseme tagamiseks ning konfidentsiaalsuse õiguse tagamiseks isikuandmete töötlemise puhul elektroonilise side sektoris ning selliste andmete ning elektrooniliste sideseadmete ja -teenuste vaba liikumise tagamiseks ühenduses. Kui vastavalt direktiivile 1999/5/EÜ või nõukogu 22. detsembri 1986. aasta otsusele 87/95/EMÜ standardimise kohta infotehnoloogia ja telekommunikatsiooni valdkonnas¹ võetakse vastu meetmed, mille eesmärk on kindlustada, et lõppseadmed konstrueeritakse nii, et on tagatud isikuandmete ja eraelu puutumatuse kaitse, peaksid kõnealused meetmed järgima tehnoloogia neutraalsuse põhimõtet.*

¹ EÜT L 36, 7.2.1987, lk 31.

- (52) *IP-aadresside kasutamise arengut tuleks tähelepanelikult jälgida, võttes arvesse teiste, sealhulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiivi 95/46/EÜ (üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta)¹ artikli 29 kohaselt üksikisikute kaitseks seoses isikuandmete töötlemisega loodud tööühma poolt juba tehtud tööd ning pidades silmas sobivaid ettepanekuid.*
- (53) *Liiklusandmete töötlemine sellisel määral, mis on tingimata vajalik võrgu- ja infoturbe – s.o võrgu- ja infosüsteemi võime kaitsta end teatava kindlusega õnnetuste või ebaseaduslike või pahatahtlike tegevuste eest, mis seavad ohtu salvestatud või edastatud andmete kättesaadavuse, autentsuse, terviklikkuse ja konfidentsiaalsuse ja nende võrkude ja süsteemide poolt pakutavate või nende kaudu juurdepääsetavate teenuste turvalisuse – tagamiseks turvatehnoloogiate ja -teenuste osutajate poolt, kes tegutsevad andmetöötlejatena, toimub direktiivi 95/46/EÜ artikli 7 punkti f alusel. See võib näiteks sisaldada elektroonilistele sidevõrkudele ebaseadusliku juurdepääsu ja pahatahtliku koodi levitamise takistamist, teenusetõkestamise rünnete ning arvutite ja elektrooniliste sidesüsteemide kahjustamise peatamist.*
- (54) Elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste turgude liberaliseerimine koos tehnoloogia kiire arenguga on suurendanud konkurentsi ja kiirendanud majanduskasvu ning tänu sellele on mitmekesisistunud üldkasutatavate elektrooniliste sidevõrkude kaudu lõppkasutajatele osutatavad teenused. On vaja tagada, et tarbijate ja kasutajate eraelu puutumatust ja isikuandmeid kaitstaks võrdsel tasemel, sõltumata konkreetse teenuse osutamiseks kasutatavast tehnoloogiast.

¹ EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31.

- (55) Kooskõlas elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste reguleeriva raamistiku eesmärkidega, proportsionaalsuse ja subsidiaarsuse põhimõttega ning õiguskindluse ja tõhususe tagamiseks nii Euroopa ettevõtetele kui ka riikide reguleerivatele asutustele, keskendub **II** direktiiv 2002/58/EÜ (*eraelu puutumatust ja elektroonilist sidet käsitlev direktiiv*) üldkasutatavatele elektroonilistele sidevõrkudele ja -teenustele ning seda ei kohaldata kinniste kasutajarühmade ja korporatiivvõrkude suhtes.
- (56) Tehnoloogia areng võimaldab luua uusi rakendusi, mis põhinevad andmekogumis- ja tuvastusseadmetel, näiteks raadiosagedusi kasutavatel kontaktivabadel seadmetel. Raadiosagedusi kasutavad näiteks raadiosageduse tuvastamise seadmed (RFID) üheselt tuvastatavateelt märgistelt andmete hõivamiseks, mis kantakse seejärel üle olemasolevate sidevõrkude kaudu. Sellise tehnoloogia laiaulatuslik kasutamine võib tuua olulist majanduslikku ja sotsiaalset kasu ning kui kodanikud selle kasutamise heaks kiidavad, anda võimsa panuse siseturu arengusse. Selle eesmärgi saavutamiseks tuleb tagada kõik üksikisikute põhiõigused, sealhulgas eraelu puutumatust ja andmekaitset. Kui sellised seadmed ühendatakse üldkasutatavate elektrooniliste sidevõrkudega või kui need kasutavad peamise infrastruktuurina elektroonilisi sideteenuseid, tuleks kohaldada direktiivi 2002/58/EÜ (eraelu puutumatust ja elektroonilist sidet käsitlev direktiiv) asjakohaseid sätteid, sealhulgas turvalisust, liiklust ja asukohaandmeid ning konfidentsiaalsust käsitlevaid sätteid.
- (57) Üldkasutatava elektroonilise sideteenuse osutaja peaks võtma asjakohased tehnilised ja korralduslikud meetmed oma teenuste turvalisuse tagamiseks. Ilma et see piiraks **II** direktiivi 95/46/EÜ **II** kohaldamist, peaksid sellised meetmed tagama, et isikuandmetele on juurdepääs üksnes selleks volitatud töötajatel õiguspärastel eesmärkidel ning et nii salvestatud või edastatud isikuandmed kui ka võrk ja teenused on turvalised. Lisaks tuleks kehtestada isikuandmete töötlemise suhtes turbepoliitika, et teha kindlaks süsteemi kahjustatavus, ning teostada korrapäraselt järelevalvet ja võtta korrapäraselt ennetavaid, korrigeerivaid ning leevendavaid meetmeid.

- (58) *Pädevad riigiasutused peaksid tegutsema Euroopa Liidu kodanike huvides, andes muu hulgas oma panuse isikuandmete ja eraelu puutumatuse kõrgetasemelise kaitse tagamiseks. Selleks peaksid neil olema kohustuste täitmiseks vajalikud vahendid, sealhulgas põhjalikud ja usaldusväärsed andmed turvaintsidentide kohta, millega kaasnes üksikisikute isikuandmete väärkasutus. Nad peaksid teostama järelevalvet võetud meetmete üle ning levitama üldkasutatavate elektrooniliste sideteenuste osutajate hulgas parimaid tavasid. Teenuseosutajad peaksid seetõttu pidama isikuandmetega seotud rikkumiste loetelu, mis võimaldaks pädevatel riigiasutustel neid rikkumisi hiljem analüüsida ja hinnata.*
- (59) *Ühenduse õigusega kehtestatakse andmetöötlejatele kohustused isikuandmete töötlamise osas, sh kohustus rakendada asjakohaseid tehnilisi ja organisatsioonilisi kaitsemeetmeid nt andmete kaotsimineku vastu. Direktiivis 2002/58/EÜ (eraelu puutumatust ja elektroonilist sidet käsitlev direktiiv) sisalduvad andmeid puudutavast rikkumisest teavitamise nõuded näevad ette pädevate asutuste ja asjaomaste isikute teavitamise struktuuri, juhuks kui isikuandmed on siiski ohtu sattunud. Nimetatud rikkumisest teavitamise nõuded on piiratud turvanõuete rikkumisega elektroonilise side sektoris. Turvanõuete rikkumistest teavitamine väljendab siiski kodanike üldist huvi, et neid informeeritaks nende isikuandmete kadumist või väärkasutust põhjustavatest turvanõuete rikkumistest ning olemasolevatest või soovitatavatest ettevaatusabinõudest, mida neil on võimalik rakendada sellisest turvanõuete rikkumisest tuleneda võiva majandusliku või sotsiaalse kahju minimeerimiseks. Nimetatud kasutajate üldine huvi olla informeeritud ei piirdu ilmselgelt ainult elektroonilise side sektoriga ja seetõttu tuleks ühenduse tasandil eelisjärjekorras kehtestada konkreetsed ja kohustuslikud teavitamise nõuded, mis kehtiksid kõikides sektorites. Kuni komisjon vaatab sellega seoses läbi kõik asjassepuutuvad ühenduse õigusaktid, peaks komisjon Euroopa andmekaitseinspektoriga konsulteerides võtma viivitamatult vastavad meetmed, et ergutada direktiivi 2002/58/EÜ (eraelu puutumatust ja elektroonilist sidet käsitlev direktiiv) andmeid puudutavatest rikkumistest teavitamise eeskirjades sisalduvate põhimõtete kohaldamist kogu ühenduses, hoolimata sektorist või asjaomaste andmete liigist.*

- (60) Pädevad riigiasutused peaksid jälgima võetud meetmeid ning levitama parimaid tavasid üldkasutatavate elektrooniliste sideteenuste osutajate seas.
- (61) ***Isikuandmetega seotud rikkumisega võib asjaomasele abonendile või üksikisikule kaasneda oluline majanduslik ja sotsiaalne kahju, sealhulgas identiteedipettus, kui sellega piisavalt ja õigeaegselt ei tegelda. Seetõttu peaks üldkasutatavate elektrooniliste sideteenuste osutaja, niipea kui ta saab teada sellise rikkumise toimumisest, teatama rikkumisest riigi pädevale ametiasutusele. Sellest tuleks viivitamatult teatada asjaomastele abonentidele ja isikutele, kelle andmeid ja eraelu selline rikkumine võib kahjustada, et nad saaksid võtta vajalikke ettevaatusabinõusid. Rikkumist tuleb pidada abonentide või isikute andmeid ja eraelu kahjustavaks, kui sellega kaasneb nt identiteedivargus või pettus, füüsiline kahju, märkimisväärne alandamine või maine kahjustamine seoses üldkasutatavate elektrooniliste sideteenuste osutamisega ühenduses.*** Teatis peaks sisaldama teavet meetmete kohta, mida teenuseosutaja rikkumise tõttu võtab, ja soovitusi ***asjaomasele abonendile või üksikisikule.***

I

- (62) Direktiivi 2002/58/EÜ (eraelu puutumatust ja elektroonilist sidet käsitlev direktiiv) siseriiklikusse õigusesse üle võtvate meetmete rakendamisel peaksid liikmesriikide asutused ja kohtud mitte üksnes tõlgendada oma siseriiklikku õigust kooskõlas kõnealuse direktiiviga, vaid ka tagama, et nad ei toetuks sellisele tõlgendusele, mis oleks vastuolus põhiõigustega või ühenduse õiguse üldpõhimõtetega, näiteks proportsionaalsuse põhimõttega.
- (63) Tuleks sätestada ***teabe- ja teavitamishõuetega seotud asjaolusid, vorme ja korda käsitlevate rakendusmeetmete vastuvõtmine, et saavutada eraelu puutumatuse piisav kaitse ja tagada elektrooniliste sidevõrkude kasutamisega seoses edastatud või töödeldud isikuandmete turvalisus*** siseturul.

- (64) Isikuandmetega seotud turvarikkumistest teatamisel kasutatavate vormide ja korra kohta üksikasjalike eeskirjade koostamisel tuleks arvesse võtta ka rikkumise asjaolusid, sealhulgas seda, kas isikuandmed olid kodeeritud või mõnel muul sellisel moel kaitstud **asjakohaste tehniliste kaitsemeetmetega**, mis vähendab tõhusalt identiteedipettuste või muu väärkasutuse tõenäosust. Lisaks tuleks sellistes eeskirjades ja korras võtta arvesse õiguskaitseasutuste õigustatud huve juhtudel, kui varajane avalikustamine võib tarbetult takistada rikkumise asjaolude uurimist.
- (65) Arvutiprogrammid, mis salaja jälgivad kasutajate tegevust või takistavad kasutaja lõppseadmete tööd, et tuua kasu kolmandale isikule (|| nuhkvara), kujutavad endast tõsist ohtu kasutaja eraelu puutumatusele, **nagu ka viirused**. Kasutajate eraelu kõrgetasemeline ja võrdväärne kaitse tuleb tagada sellest hoolimata, kas nuhkvara **või viirused** laaditi alla kogemata elektrooniliste sidevõrkude kaudu või saadi ja installeeriti **programmiga**, mida levitati mõne muu välise andmekandja, näiteks CD, CD-ROMi või USB-mälupulga abil. Liikmesriigid peaksid **ergutama lõppkasutajate teavitamist kättesaadavatest ettevõtteabivahenditest ja** julgustama **neid võtma** vajalikke **meetmeid**, kaitsmaks oma lõppseadmeid viiruste ja nuhkvara eest.
- (66) **Kolmandad isikud võivad soovida salvestada teavet kasutaja seadmetesse või saada juurdepääsu juba salvestatud teabele mitmetel erinevatel eesmärkidel, mis võivad olla nii õigustatud (nagu teatavat liiki küpsised), kui ka sellised, mille käigus toimub põhjendamatu tungimine eraellu (nagu nuhkvara või viirused). Seetõttu on ülimalt tähtis, et kasutajaid teavitataks selgelt ja arusaadavalt, kui nad hakkavad tegema midagi, mis võib viia sellise salvestamise või juurdepääsu saamiseni. Teabe edastamine ja keeldumisvõimaluse pakkumine tuleks teha võimalikult kasutajasõbralikuks. Erandid kohustustest anda teavet ja pakkuda keeldumisvõimalust peaksid piirduma selliste olukordadega, kus tehniline salvestamine või juurdepääs on hädavajalik õiguspärasel eesmärgil, milleks on võimaldada kasutada konkreetset teenust, mida abonent või kasutaja on sõnaselgelt taotlenud. Kui see on tehniliselt võimalik ja tulemuslik vastavalt direktiivi 95/46/EÜ asjakohastele sätetele, võib kasutaja nõusolek andmete töötlemisega väljenduda kohaste brauseri vm rakenduse seadete kasutamises. Nimetatud nõuete täitmine tuleb muuta tulemuslikumaks, andes asjaomastele riigi ametiasutustele suuremad volitused.**

- (67) *Abonentidele antud tagatised selle kohta, et nende eraellu ei sekkuta otseturustusotstarbelise pealesunnitud teabega, mida edastatakse elektronposti teel, kehtivad samuti lühisõnumiteenuste (SMS), multimeediateenuste (MMS) ja muude sarnaste rakenduste puhul.*
- (68) Elektrooniliste sideteenuste osutajad teevad olulisi investeeringuid, et võidelda soovimatute kaubanduslike teadaannetega (rämpspostiga). Nad on rämpsposti saatjate leidmiseks ja tuvastamiseks vajalike teadmiste ja vahendite omamise tõttu paremas olukorras kui lõppkasutajad. Seepärast peaks e-posti teenuse ja teiste teenuste osutajatel olema võimalik võtta rämpsposti saatjate vastu õiguslikke meetmeid ja kaitsta seega oma õigustatud ärihuvide osana *oma* klientide huve.
- (69) Vajadus tagada eraelu puutumatuse ja ühenduse elektroonilisi sidevõrke kasutades edastatud ja töödeldud isikuandmete piisav kaitse nõuab tõhusat rakendamis- ja jõustamispädevust, mis võimaldaks teha piisavaid algatusi nõuetele vastavuse saavutamiseks. Pädevatel riigiasutustel ning vajaduse korral muudel asjakohastel ametiasutustel peaks nõuetele mittevastavuse tõhusaks uurimiseks olema küllaldased volitused ja vahendid, sealhulgas volitus saada kogu asjakohast teavet, mida nad võivad vajada, et teha otsus kaebuste suhtes ja kehtestada sanktsioonid mittevastavuse puhul.
- (70) Käesoleva direktiivi sätete rakendamine ja jõustamine nõuavad sageli kahe või enama liikmesriigi reguleerivate asutuste vahelist koostööd, näiteks piiriülese rämpsposti ja nuhkvara vastu võitlemisel. Tagamaks selliste juhtude korral sujuv ja kiire koostöö, tuleks *riikide asjaomastel asutustel* määrata kindlaks *komisjoni poolt ülevaadatavad* menetlused, mis käsitlevad näiteks asutuste vahel vahetatava teabe hulka ja vormi või järgitavaid tähtaegu. Sellised menetlused võimaldavad samuti ühtlustada *туруosaliste* kohustusi, aidates kaasa võrdsete võimaluste loomisele ühenduses.

- (71) Piiriülene koostöö ja jõustamine tuleks tagada kooskõlas olemasolevate ühenduse piiriüleste jõustamismehhanismidega, näiteks mehhanismidega, mis on sätestatud määruses (EÜ) nr 2006/2004 (*tarbijakaitsealase koostöö määrus*)¹, muutes kõnealust määrust.
- (72) **Direktiivide 2002/22/EÜ (üldhuviteenuste direktiiv) ja 2002/58/EÜ (eraelu puutumatust ja elektroonilist sidet käsitlev direktiiv)** rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused².
- (73) Komisjonile tuleks eelkõige anda volitus **võtta rakendusmeetmeid toimiva juurdepääsu osas hädaabinumbrile 112 ja kohandada lisasid || tehnika arengu või turunõudluse muutustega. Samuti peaks tal olema volitus võtta rakendusmeetmeid teabe- ja teavitamisnõuete ning andmetöötuse turvalisuse osas.** Kuna need on üldmeetmed ja nende eesmärk on muuta **direktiivide 2002/22/EÜ (üldhuviteenuste direktiiv) ja 2002/58/EÜ (eraelu puutumatust ja elektroonilist sidet käsitlev direktiiv)** vähemolulisi sätteid, täiendades **neid** uute vähemoluliste sätetega, tuleb need vastu võtta vastavalt otsuse 1999/468/EÜ artiklis 5a sätestatud kontrolliga regulatiivmenetlusele. **Arvestades, et kontrolliga regulatiivmenetluse läbiviimine tavapärase ajakava kohaselt võib teatavates eriolukordades takistada rakendusmeetmete õigeaegset vastuvõtmist, peaksid Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon tegutsema kiiresti, et tagada nende meetmete õigeaegne vastuvõtmine.**

¹ ELT L 364, 9.12.2004, lk 1.

² EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

- (74) *Andmetöötluse turvalisust käsitlevate rakendusmeetmete võtmisel peaks komisjon konsulteerima kõigi asjaomaste Euroopa asutuste ja organisatsioonidega (Euroopa Võrgu- ja Infoturbeamet, Euroopa andmekaitseinspektor ja direktiivi 95/46/EÜ artikli 29 kohaselt loodud töörühm üksikisikute kaitseks seoses isikuandmete töötlemisega) ning kõigi teiste asjaomaste sidusrühmadega, eelkõige selleks, et saada teavet nii tehniliselt kui ka majanduslikult parimate olemasolevate meetodite kohta direktiivi 2002/58/EÜ (eraelu puutumatust ja elektroonilist sidet käsitlev direktiiv) rakendamise parandamiseks.*
- (75) Direktiive 2002/22/EÜ (üldhuviteenuste direktiiv) ja 2002/58/EÜ (eraelu puutumatust ja elektroonilist sidet käsitlev direktiiv) tuleks seega vastavalt muuta.
- (76) Kooskõlas paremat õigusloomet käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppe¹ punktiga 34 julgustatakse liikmesriike koostama nende endi jaoks ja ühenduse huvides vastavustabeleid, kus on võimalik suures ulatuses välja toodud vastavus direktiivide 2002/22/EÜ (üldhuviteenuste direktiiv) ja 2002/58/EÜ (eraelu puutumatust ja elektroonilist sidet käsitlev direktiiv) ning ülevõtmismeetmete vahel, ning need üldsusele kättesaadavaks tegema,

¹ ELT C 321, 31.12.2003, lk 1.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Direktiivi 2002/22/EÜ (*üldhuviteenuste* direktiiv) muudatused

Direktiivi 2002/22/EÜ (*üldhuviteenuste* direktiiv) muudetakse järgmiselt:

1. Artikkel 1 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 1

Sisu ja reguleerimisala

1. Direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) raames käsitleb käesolev direktiiv elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste pakkumist lõppkasutajatele. Käesoleva direktiivi eesmärk on tagada tulemusliku konkurentsi ja valikuvabaduse abil kogu ühenduses hea kvaliteediga üldkasutatavate teenuste kättesaadavus ja käsitleda asjaolusid, mille puhul turg ei rahulda tulemuslikult lõppkasutajate vajadusi. Käesolev direktiiv sisaldab samuti sätteid lõppseadmete teatud aspektide kohta, *sealhulgas sätteid, mille eesmärk on* hõlbustada puuetega lõppkasutajate juurdepääsu *nendele*.
2. Käesoleva direktiiviga kehtestatakse lõppkasutajate õigused ja üldkasutatavaid elektroonilisi sidevõrke ja -teenuseid osutavate ettevõtjate vastavad kohustused. Seoses *üldhuviteenuse* osutamise tagamisega avatud ja konkurentsile rajatud keskkonnas määratletakse käesolevas direktiivis kindlaksmääratud kvaliteediga teenuste miinimumkogum, millele on konkreetse riigi tingimusi arvestades vastuvõetava hinnaga juurdepääs kõigil lõppkasutajatel, ilma et see moonutaks konkurentsi. Käesolev direktiiv sätestab ka teatavate kohustuslike teenuste osutamisega seotud kohustused.

3. ***Käesoleva direktiiviga ei nähta ette ega ka keelata üldkasutatavate elektrooniliste sideteenuste osutajate poolt kehtestatud tingimusi, mis piiravad lõppkasutajate jaoks teenustele ja rakendustele juurdepääsu ja/või nende kasutamist vastavalt siseriiklikule õigusele, kui sellised tingimused on kooskõlas ühenduse õigusega, kuid nähakse ette teavitamine sellistest piirangutest. Liikmesriigi meetmed, mis käsitlevad teenuste ja rakenduste kättesaadavust lõppkasutajatele või nende kasutamist üldkasutatava elektroonilise sidevõrgu kaudu, peavad austama füüsiliste isikute põhiõigusi ja -vabadusi, sh õigust eraelu puutumatusele ja õiglasele kohtupidamisele, nagu on määratletud Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni artiklis 6.***
4. Käesoleva direktiivi sätteid lõppkasutajate õiguste kohta kohaldatakse, ilma et need piiraks tarbijakaitset käsitlevate ühenduse eeskirjade, eriti direktiivide 93/13/EMÜ ja 97/7/EÜ ning ühenduse õigusnormidega kooskõlas olevate siseriiklike õigusnormide kohaldamist.”
2. Artiklit 2 muudetakse järgmiselt:
- a) punkt b jäetakse välja;
 - b) punktid c ja d asendatakse järgmisega:
 - „c) üldkasutatav telefoniteenus – üldsusele kättesaadavaks tehtud teenus, mis otse või kaudselt võimaldab siseriiklike või siseriiklike ja rahvusvaheliste kõnede algatamist ja vastuvõtmist riigi ja/või rahvusvahelisse telefoninumeratsiooniplaani kuuluva numbri või numbrite abil;
 - d) geograafiline number – liikmesriigi telefoninumeratsiooniplaani number, milles osa numbrikohti tähistab geograafilist piirkonda ja mida kasutatakse kõnede suunamiseks võrgu lõpp-punkti (VLP) füüsilisse asukohta;”
 - c) punkt e jäetakse välja;
 - d) punkt f asendatakse järgmisega:

- „f) mittegeograafiline number – riigi telefoninumeratsiooniplaani number, mis ei ole geograafiline number. See hõlmab muu hulgas mobiiltelefonide numbreid ning tasuliste ja tasuta teenuste numbreid.”

3. Artikkel 4 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 4

Juurdepääsu pakkumine määratletud piirkonnas ja telefoniteenuste osutamine

1. Liikmesriigid tagavad, et vähemalt üks ettevõtja rahuldab iga põhjendatud taotluse määratletud piirkonnas üldkasutatava sidevõrguga liitumiseks.
2. Pakutav ühendus peab võimaldama toetada kõnesidet, saata ja vastu võtta fakse ning andmesidet edastuskiirusega, mis on piisav toimiva Interneti-ühenduse jaoks, võttes arvesse enamiku abonentide poolt valdavalt kasutatavaid tehnoloogilisi vahendeid ja tehnoloogilist teostatavust.
3. Liikmesriigid tagavad, et vähemalt üks ettevõtja rahuldab iga põhjendatud taotluse üldkasutatava telefoniteenuse osutamiseks lõikes 1 osutatud võrguühenduse kaudu, mis võimaldab algatada ja vastu võtta siseriiklikke ja rahvusvahelisi kõnesid.”

4. Artikli 5 lõige 2 asendatakse järgmisega:

- „2. Võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuli 2002. aasta direktiivi 2002/58/EÜ, milles käsitletakse isikuandmete töötlemist ja eraelu puutumatuse kaitset elektroonilise side sektoris (eraelu puutumatust ja elektroonilist sidet käsitlev direktiiv)* artikli 12 sätteid, sisaldavad lõikes 1 osutatud kataloogid kõiki üldkasutatavate telefoniteenuste abonentide.

* EÜT L 201, 31.7.2002, lk 37.”

5. Artikli 6 pealkiri ja lõige 1 asendatakse järgmisega:

„Üldkasutatavad taksofonid ja muud telefonsidele juurdepääsupunktid

1. *Liikmesriigid tagavad, et riigi reguleerivad asutused võivad määrata ettevõtjatele kohustusi, et tagada niisugune üldkasutatavate taksofonide või muude avaliku telefonside juurdepääsupunktide pakkumine, mis rahuldab lõppkasutajate mõistlikud vajadused geograafilise katvuse, telefonide või muude juurdepääsupunktide hulga, puuetega lõppkasutajatele kättesaadavuse ja teenuste kvaliteedi poolest.”*

6. Artikkel 7 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 7

Meetmed puuetega lõppkasutajaid silmas pidades

1. Kui IV peatükis ei ole määratud kindlaks võrdväärse mõjuga nõudeid, võtavad liikmesriigid puuetega lõppkasutajaid silmas pidades erimeetmeid, et tagada puuetega lõppkasutajatele **samaväärsel tasemel** juurdepääs ja taskukohasus artikli 4 lõikes 3 ja artiklis 5 määratletud teenustele, kui on tagatud teistele lõppkasutajatele. Liikmesriigid võivad kohustada riigi reguleerivaid asutusi hindama selliste puuetega lõppkasutajatele ettenähtud erimeetmete üldist vajadust ja erinõudeid, sealhulgas nende ulatust ja konkreetset laadi.
2. Pidades silmas konkreetse riigi tingimusi, võivad liikmesriigid võtta erimeetmeid tagamaks, et puuetega lõppkasutajatel on ettevõtjate ja teenuseosutajate valikul samasugused võimalused kui enamikul lõppkasutajatel.
3. *Võttes lõigetes 1 ja 2 osutatud meetmeid, julgustavad liikmesriigid direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) artiklite 17 ja 18 kohaselt avaldatud asjakohaste standardite või spetsifikaatide järgimist.”*

7. Artiklisse 8 lisatakse järgmine lõige:

- „3. Kui lõike 1 kohaselt määratud ettevõtja kavatseb kogu oma kohaliku juurdepääsuvõrgu vara või selle osa kasutades luua erineva omandilise kuuluvusega eraldi juriidilise isiku, teavitab ta sellest enne ja õigeaegselt riigi reguleerivat asutust, et see saaks hinnata kavandatava tehingu mõju juurdepääsu pakkumisele määratletud piirkonnas ning telefoniteenuste osutamisele artikli 4 kohaselt. Riigi reguleeriv asutus võib kooskõlas direktiivi 2002/20/EÜ (loadirektiiv) artikli 6 lõikega 2 kehtestada erikohustused, neid muuta või need tühistada.”

8. Artikli 9 lõiked 1 ja 2 || asendatakse järgmistega:

- „1. Riikide reguleerivad asutused jälgivad määratud ettevõtjate poolt osutatavate ning artiklite 4 kuni 7 kohaselt *üldhuviteenuse* osutamise kohustuse hulka kuuluvate teenuste, või kui kõnealuseid teenuseid ei ole määratud osutama ühtegi ettevõtjat, siis turul pakutavate teenuste, jaemüügitariifide arengut ja taset eelkõige siseriiklike tarbijahindade ja sissetulekute suhtes.
2. Pidades silmas konkreetse riigi tingimusi, võivad liikmesriigid nõuda, et määratud ettevõtjad pakuksid tarbijatele tariifi valimise võimalust või pakette, mis erinevad tavapäraste kaubandustingimuste kohaselt pakutavatest, eelkõige selle tagamiseks, et väikese sissetuleku või sotsiaalsete erivajadustega isikute puhul ei oleks takistatud artikli 4 lõike 1 kohane juurdepääs võrgule ega artikli 4 lõikes 3 ning artiklites 5, 6 ja 7 *üldhuviteenuse* osutamise kohustuse hulka kuuluvate ja määratud ettevõtjate poolt osutatavate teenuste kasutamine.

||”

9. Artikli 11 lõige 4 asendatakse järgmisega:

- „4. Riigi reguleerivatel asutustel on võimalik kehtestada tulemuseesmäärke nendele ettevõtjatele, kellel on *üldhuviteenuse* osutamise kohustused. Seda tehes võtavad riigi reguleerivad asutused arvesse huvitatud isikute, eelkõige artiklis 33 nimetatud isikute seisukohti.”

10. III peatüki pealkiri asendatakse järgmisega:

„REGULEERIV KONTROLL TEATAVATEL JAEMÜÜGITURGUDEL
MÄRKIMISVÄÄRSET TURUJÕUDU OMAVATE ETTEVÕTJATE ÜLE”.

11. Artikkel 16 jäetakse välja.

12. Artiklit 17 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Liikmesriigid tagavad, et riigi reguleerivad asutused kehtestavad asjakohased turgu reguleerivad kohustused ettevõtjatele, kelle puhul on tuvastatud, et neil on asjaomasel jaemüügiturul märkimisväärne turujõud direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) artikli 14 tähenduses, kui:

- a) direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) artikli 16 kohaselt tehtud turuanalüüsi tulemusel otsustab riigi reguleeriv asutus, et kõnealuse direktiivi artikli 15 kohaselt kindlaksmääratud asjaomane jaemüügiturg ei põhine tegelikult konkurentsil, ja
- b) riigi reguleeriv asutus jõuab järeldusele, et direktiivi 2002/19/EÜ (juurdepääsu käsitlev direktiiv) artiklite 9 kuni 13 alusel kehtestatud kohustused ei tooks kaasa direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) artiklis 8 sätestatud eesmärkide saavutamist.”

b) lõige 3 jäetakse välja.

13. Artiklid 18 ja 19 jäetakse välja.

14. Artiklid 20 kuni 23 asendatakse järgmistega:

„Artikkel 20
Lepingud

1. Liikmesriigid tagavad, et üldkasutatava sidevõrguga ühenduse teenuseid ja/või üldkasutatavaid elektroonilisi sideteenuseid tellides on tarbijatel ja taotluse korral teistel lõppkasutajatel õigus sõlmida leping sellist ühendust ja/või teenuseid osutava ettevõtja või osutavate ettevõtjatega. Lepingus esitatakse selgel, arusaadaval ja kergesti kättesaadaval kujul vähemalt järgmised andmed:
 - a) **ettevõtja** nimi ja aadress;
 - b) osutatavad teenused, sealhulgas eelkõige järgmised andmed:
 - ***kas pakutakse juurdepääsu hädaabiteenustele ja teavet helistaja asukoha kohta ja kas artikli 26 kohaste hädaabiteenuste osutamisele on piiranguid;***
 - ***teave kõigi muude tingimuste kohta, mis piiravad teenustele ja rakendustele juurdepääsu ja/või nende kasutamist, kui sellised tingimused on lubatud siseriikliku õiguse kohaselt kooskõlas ühenduse õigusega;***
 - pakutav teenuse kvaliteedi miinimumtase, nimelt ühenduse esmakordse sisseseadmise aeg ning vajaduse korral muud riigi reguleerivate asutuste kindlaksmääratud teenuse kvaliteedi parameetrid;
 - ***teave ettevõtja kehtestatud korra kohta võrguühenduses toimuva liikluse mõõtmiseks ja kohandamiseks, et hoida ära võrguühenduse täiskoormus või ülekoormus, ning selle kohta, kuidas selline kord võiks mõjutada teenuse kvaliteeti;***
 - pakutavate hooldusteenuste liigid ja kliendile pakutavad tugiteenused ning nende teenuste saamise viisid;
 - kõik teenuseosutaja kehtestatud piirangud tarnitud lõppseadme kasutamisele;

- c) artikli 25 kohase kohustuse korral abonendi otsus selle kohta, kas ta soovib oma isikuandmete lisamist kataloogi, ning asjaomased andmed;
- d) hindade ja tariifide üksikasjad, võimalused ajakohase teabe saamiseks kõigi kasutatavate tariifide ja hooldustasude kohta, pakutavad makseviisid ning makseviisist *olenevad* kulude erinevused;
- e) lepingu kestus ning teenuste ja lepingu pikendamise ja lõpetamise tingimused, sealhulgas:
 - ***soodustingimuste kasutamiseks vajalik miinimumkasutus või*** minimaalne kestus;
 - kõik numbri ja muude näitajate teisaldamisega seotud kulud;
 - kõik lepingu lõpetamisega seotud kulud, sealhulgas lõppseadmega seotud kulud;
- f) võimalikud hüvitised ja tagasimakse kord juhul, kui teenuse kvaliteet ei vasta kokkulepitule;
- g) artikli 34 kohase vaidluste lahendamise menetluse algatamise viisid;
- h) meetmete liigid, mida ettevõtjad võivad võtta turvaintsidentide, terviklikkuse rikkumise või turvaohude puhul.

Liikmesriigid võivad samuti nõuda, et leping sisaldaks teavet, mille asjaomased riigiasutused võivad sel eesmärgil esitada ja mis puudutab elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste kasutamist ebaseaduslikuks tegevuseks või kahjustava sisu levitamiseks ning osutatava teenuse puhul asjakohaseid kaitseviise ***artikli 21 lõikes 4*** osutatud isikute turvalisuse, eraelu ja isikuandmete puutumatuses ohustamise vastu.

2. Liikmesriigid tagavad, et abonendil on õigus leping lõpetada ilma sanktsioonideta pärast seda, kui talle on teatatud elektroonilisi sidevõrke ja/või -teenuseid osutava ettevõtja kavandatavast lepingutingimuste muutmisest. Abonentidele teatatakse igast sellise muudatuse tegemisest piisavalt vara ette (vähemalt kuu aega varem) ja samal ajal teavitatakse neid õigusest leping sanktsioonideta lõpetada, kui uued tingimused ei ole neile vastuvõetavad. Liikmesriigid tagavad, et riikide reguleerivatel asutustel on võimalik täpsustada selliste teatamiste vormi.

Artikkel 21

Läbipaistvus ja teabe avaldamine

1. Liikmesriigid tagavad, et riikide reguleerivatel asutustel oleks võimalik kohustada **üldkasutatavaid** elektroonilisi sidevõrke ja/või **üldkasutatavaid elektroonilisi sideteenuseid** osutavaid ettevõtjaid avaldama **l** läbipaistvat, võrreldavat, piisavat ja ajakohast teavet kehtivate hindade ja tariifide, **lepingu lõpetamisega seotud kulude** ning standardtingimuste kohta, mis on seotud lõppkasutajate ja tarbijate juurdepääsuga osutatavatele teenustele ning nende kasutamise **vastavalt II lisa sätetele. Selline teave avaldatakse selgel, arusaadaval ja kergesti kättesaadaval kujul.** Riikide reguleerivad asutused võivad määratleda lisanõuded selle kohta, millises vormis **tuleb** selline teave **avaldada**.
2. Riikide reguleerivad asutused toetavad võrreldava teabe jagamist, et lõppkasutajad ja tarbijad saaksid iseseisvalt hinnata eri kasutusmodelite kulusid, näiteks interaktiivsete juhendite või samalaadsete vahendite abil. **Kui sellised teenused ei ole turul tasuta või mõistliku hinnaga kättesaadavad,** tagavad **liikmesriigid**, et riikide reguleerivad asutused **saaksid** teha sellised juhendid või vahendid kättesaadavaks **ise või kolmandate isikute kaudu**. Kolmandatel isikutel on õigus kasutada elektroonilisi sidevõrke ja/või **üldkasutatavaid elektroonilisi sideteenuseid** osutavate ettevõtjate avaldatud teavet tasuta, selleks et selliseid **interaktiivseid** juhendeid või **samalaadseid** vahendeid müüa või need kättesaadavaks teha.

3. Liikmesriigid tagavad, et riikide reguleerivad asutused saaksid **üldkasutatavaid elektroonilisi sidevõrke ja/või üldkasutatavaid** elektroonilisi sideteenuseid osutavaid ettevõtjaid kohustada *muu hulgas*:
- a) esitama abonentidele teabe kehtivate tariifide kohta seoses numbri või teenusega, millele kohaldatakse eraldi hinnatingimusi; riigi reguleeriv asutus võib teatud teenusekategoriate puhul nõuda sellise teabe esitamist vahetult enne kõne ühendamist;
 - b) **teavitama abonentide mis tahes muutusest juurdepääsul hädaabiteenustele või teabele helistaja asukoha kohta nende tellitud teenuse puhul;**
 - c) teavitama abonentide **mis tahes muutusest tingimustes, mis piiravad teenustele ja rakendustele juurdepääsu ja/või nende kasutamist, kui sellised tingimused on lubatud siseriikliku õiguse kohaselt kooskõlas ühenduse õigusega;**
 - d) **andma teavet teenuseosutaja kehtestatud menetluste kohta võrguühenduses toimuva liikluse mõõtmiseks ja kohandamiseks, et hoida ära võrguühenduse täiskoormus või ülekoormus, ning selle kohta, kuidas need menetlused võivad mõjutada teenuse kvaliteeti;**
 - e) teavitama abonentide õigusest otsustada, kas nad soovivad lisada oma isikuandmed kataloogi, ning otsustada selliste andmete laadi üle vastavalt direktiivi 2002/58/EÜ (eraelu puutumatust ja elektroonilist sidet käsitlev direktiiv) artiklile 12, ja
 - f) teavitama regulaarselt puuetega abonentide neile mõeldud toodete ja teenuste üksikasjadest.

Kui seda peetakse asjakohaseks, võivad riikide reguleerivad asutused edendada enne kohustuste kehtestamist ise- ja/või kaasreguleerimismeetmeid.

4. Liikmesriigid võivad nõuda, et lõikes 3 osutatud ettevõtjad edastavad vajaduse korral olemasolevatele ja uutele abonentidele üldist huvi pakkuvat teavet ***samade vahendite kaudu, mida ettevõtjad abonentidega suhtlemiseks tavaliselt kasutavad***. Sellisel juhul esitavad asjaomased riigiasutused selle teabe standardsel kujul ja see käsitleb muu hulgas järgmisi teemasid:
 - a) kõige levinumad viisid elektrooniliste sideteenuste kasutamiseks ebaseaduslikuks tegevuseks või kahjuliku sisu levitamiseks, eelkõige kui see võib ohustada teiste isikute õigusi ja vabadusi, sealhulgas autoriõiguste ja sellega seotud õiguste rikkumine, ning sellise tegevuse õiguslikud tagajärjed, ja
 - b) elektrooniliste sideteenuste kasutamisega kaasneva isikute turvalisuse, eraelu ja isikuandmete puutumatuse ohustamise vastased kaitsevahendid.

Artikkel 22

Teenuse kvaliteet

1. Liikmesriigid tagavad, et riikide reguleerivatel asutustel on pärast huvitatud isikute seisukohtade arvessevõtmist võimalik nõuda, et üldkasutatavaid elektroonilisi sidevõrke ja/või -teenuseid osutavad ettevõtjad avaldaksid lõppkasutajatele võrreldavad, piisavad ja ajakohastatud andmed oma teenuste kvaliteedi ***kohta*** ning puuetega lõppkasutajatele ***samaväärse*** juurdepääsu tagamiseks võetud meetmete kohta. See teave esitatakse taotluse korral enne avaldamist riigi reguleerivale asutusele.
2. Riikide reguleerivad asutused võivad täpsustada muu hulgas mõõdetavad teenuse kvaliteedi parameetrid ning avaldatava teabe sisu, vormi ja avaldamisviisi, sealhulgas võimalikud kvaliteedi sertifitseerimise mehhanismid, et tagada lõppkasutajatele, ***sealhulgas puuetega lõppkasutajatele***, juurdepääs terviklikule, võrreldavale, usaldusväärsele ja kasutajasõbralikule teabele. Vajaduse korral võib kasutada III lisas sätestatud parameetreid, mõisteid ja mõõtmismeetodeid.

3. Teenuse kvaliteedi halvenemise ja võrguliikluse takistuste või aeglustumise vältimiseks tagavad liikmesriigid, et riikide reguleerivad asutused võivad kehtestada teenuse kvaliteedi miinimumnõuded üldkasutatavaid sidevõrke osutava(te)le ettevõtja(te)le.

Riikide reguleerivad asutused esitavad komisjonile aegsasti enne mis tahes selliste nõuete kehtestamist meetmete võtmise põhjuste, kavandatavate nõuete ja kavandatava tegevuskava kokkuvõtte. Nimetatud teave tehakse kättesaadavaks ka BERECh. Komisjon võib pärast kõnealuse teabega tutvumist esitada selle kohta märkusi või soovitusi, eelkõige tagamaks, et kavandatavad nõuded ei mõjuta kahjulikult siseturu toimimist. Nõuete osas otsuse langetamisel võtavad riikide reguleerivad asutused ülimalt arvesse komisjoni märkusi või soovitusi.

Artikkel 23

Teenuste kättesaadavus

Liikmesriigid võtavad kõik vajalikud meetmed, et tagada üldkasutatavate sidevõrkude kaudu osutatavate üldkasutatavate telefoniteenuste võimalikult maksimaalne kättesaadavus võrgu ulatusliku rikke või vääramatu jõu korral. Liikmesriigid tagavad, et üldkasutatavaid telefoniteenuseid osutavad ettevõtjad võtavad kõik vajalikud meetmed hädaabiteenustele pideva juurdepääsu tagamiseks.”

15. Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 23a

Puuetega lõppkasutajatele **samaväärse** juurdepääsu ja valikuvõimaluse tagamine

1. Liikmesriigid võimaldavad riikide asjakohastel asutustel määrata vajaduse korral kindlaks nõuded, mida üldkasutatavaid elektroonilisi sideteenuseid osutavad ettevõtjad peavad täitma tagamaks, et puuetega lõppkasutajatel on:

- a) enamiku lõppkasutajatega *samaväärne juurdepääs* elektroonilistele sideteenustele ning
 - b) võimalik valida ettevõtja ja teenused, mis on kättesaadavad enamikule lõppkasutajatest.
2. Puuetega lõppkasutajate tarbeks erikorra vastuvõtmise ja rakendamise eesmärgil soodustavad liikmesriigid vajalikke teenuseid ja funktsioone pakkuvate lõppseadmete kättesaadavust.”

16. Artiklit 25 muudetakse järgmiselt:

- a) pealkiri asendatakse järgmisega:
„Telefoninumbri infoteenused”;
- b) lõige 1 asendatakse järgmisega:
„1. Liikmesriigid tagavad, et üldkasutatavate telefoniteenuste abonentidel on õigus lasta kanda oma andmed artikli 5 lõike 1 punktis a nimetatud üldkasutatavasse kataloogi ja et nende andmed tehakse kättesaadavaks numbriinfoteenuste pakkujatele ja/või kataloogidele kooskõlas lõikega 2.”;
- c) lõiked 3, 4 ja 5 asendatakse *järgmistega*:
„3. Liikmesriigid tagavad, et numbriinfoteenused on kättesaadavad kõigile lõppkasutajatele, kel on ühendus üldkasutatava telefoniteenusega. Riikide reguleerivad asutused saavad kehtestada ettevõtjatele, kes kontrollivad juurdepääsu lõpptarbijatele, kohustusi ja tingimusi numbriinfoteenuste osutamiseks vastavalt direktiivi 2002/19/EÜ (juurdepääsu käsitlev direktiiv) artiklile 5. Sellised kohustused ja tingimused on objektiivsed, *õiglased*, mittediskrimineerivad ja läbipaistvad.

4. Liikmesriigid ei säilita reguleerivaid piiranguid, mis ei lase ühes liikmesriigis asuvatel lõppkasutajatel vahetult kasutada teise liikmesriigi numbriinfoteenust kas häälkõne või SMSi teel ning võtavad vastavalt artiklile 28 meetmeid kõnealuse juurdepääsu tagamiseks.
5. Lõigete 1 kuni 4 kohaldamisel võetakse arvesse ühenduse õigusnormide nõudeid isikuandmete ja eraelu puutumatuse kaitse kohta, eelkõige direktiivi 2002/58/EÜ (eraelu puutumatust ja elektroonilist sidet käsitlev direktiiv) artiklit 12.”

17. Artiklid 26 ja 27 asendatakse järgmistega:

„Artikkel 26

Hädaabiteenused ja Euroopa ühtne hädaabinumber

1. Liikmesriigid tagavad, et kõigil lõikes 2 osutatud teenuste lõppkasutajatel, sealhulgas üldkasutatavate taksofonide kasutajatel, on võimalik tasuta ja ühtegi makseviisi kasutamata helistada hädaabiteenistustele, kasutades Euroopa ühtset hädaabinumbrit 112 ja kõiki liikmesriikide määratud riigisiseseid hädaabinumbreid.
2. Liikmesriigid tagavad, ***konsulterides riikide reguleerivate asutuste, hädaabiteenistuste ja teenuseosutajatega***, et riigi telefoninumeratsiooniplaani *kuuluva(te)* numbr(i) abil riigisiseste kõnede algatamiseks lõppkasutajatele elektroonilist sideteenust osutavad ettevõtjad tagaksid juurdepääsu hädaabiteenustele.
3. Liikmesriigid tagavad, et Euroopa ühtsele hädaabinumbrile 112 saabunud kõnedele vastatakse nõuetekohaselt ja need edastatakse riiklikule hädaabiorganisatsioonile kõige sobivamal viisil. Sellistele kõnedele vastatakse ja need edastatakse vähemalt sama kiiresti ja tõhusalt, kui seda tehakse riigisisese hädaabinumbri või riigisiseste hädaabinumbrite puhul, kui need on jätkuvalt kasutusel.

4. Liikmesriigid tagavad puuetega lõppkasutajatele teiste lõppkasutajatega **samaväärse** juurdepääsu hädaabiteenustele. Võetavad meetmed, et tagada puuetega lõppkasutajatele juurdepääsu hädaabiteenustele teises liikmesriigis reisis, põhinevad võimalikult suurel määral Euroopa standarditel või spetsifikaatidel, mis on avaldatud vastavalt direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) artiklile 17, ning need ei takista liikmesriikidel võtmast vastu lisanõudeid käesolevas artiklis sätestatud eesmärkide saavutamiseks.
5. Liikmesriigid tagavad, et ■ asjaomased ettevõtjad **avaldavad** tasuta teabe helistaja asukoha kohta hädaabikõnesid käsitlevale asutusele niipea, kui kõne jõuab selle asutusele. See kehtib kõigi Euroopa ühtsele hädaabinumbrile 112 saabunud kõnede puhul. Liikmesriigid võivad seda kohustust laiendada nii, et see hõlmaks riigisisestel hädaabinumbritel tehtud kõnesid. **Pädevad reguleerivad asutused kehtestavad helistaja asukoha kohta pakutava teabe täpsuse ja usaldusväärsuse kriteeriumid.**
6. Liikmesriigid tagavad, et kodanikke teavitatakse nõuetekohaselt Euroopa ühtsest hädaabinumbri 112 ja selle kasutusest, eelkõige liikmesriikide vahel reisivatele isikutele suunatud algatuste kaudu.
7. **Hädaabinumbriga 112 seotud teenustele tegeliku juurdepääsu tagamiseks liikmesriikides võib komisjon pärast BERE Ciga konsulteerimist vastu võtta tehnilised rakendusmeetmed. Nimetatud tehnilised rakendusmeetmed võetakse siiski vastu, ilma et see piiraks või mõjutaks hädaabiteenustuste korraldust, mis jääb liikmesriikide ainupädevusse.**
Need meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva direktiivi vähemolulisi sätteid, täiendades seda, võetakse vastu vastavalt artikli 37 lõikes 2 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

Artikkel 27
Euroopa telefonikoodid

1. Liikmesriigid tagavad, et ühtne rahvusvaheline kood on 00. Kahel pool liikmesriikidevahelist piiri paiknevate naaberpiirkondade vaheliste kõnede puhul võib kehtestada erikorra või pikendada juba kehtivat erikorda. Asjaomastes piirkondades asuvaid lõppkasutajaid teavitatakse sellisest korrast.
2. *Ainult juriidilisel isikul, mis on asutatud ühenduses ja mille komisjon on nimetanud, on õigus hallata Euroopa telefoninumeratsioonivälja (ETNS), sealhulgas numbreid loovutada ja tutvustada. Komisjon võtab vastu vajalikud rakenduseeskirjad.*
3. Liikmesriigid tagavad, et kõik rahvusvaheliste kõnede tegemist võimaldavaid üldkasutatavaid telefoniteenuseid osutavad ettevõtjad edastavad kõik kõned Euroopa telefoninumeratsioonivälja ja -väljalt *sarnase tasu eest, mida nad kohaldavad teistesse liikmesriikidesse ja teistest liikmesriikidest tehtavate kõnede puhul.*

18. Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 27a

Sotsiaalse väärtusega ühtlustatud teenuste, sealhulgas kadunud laste otsimise abitelefonide ühtlustatud numbrid

1. Liikmesriigid edendavad konkreetsete numbrite kasutamist numeratsioonialas algusega 116, mis on kindlaks määratud komisjoni 15. veebruari 2007. aasta otsusega 2007/116/EÜ, millega reserveeritakse riigisisene numeratsiooniala algusega 116 sotsiaalse väärtusega ühtlustatud teenuste ühtlustatud numbritele*. Liikmesriigid innustavad oma territooriumil nende teenuste osutamist, milleks kõnealused numbrid on reserveeritud.

2. Liikmesriigid **tagavad, et** puuetega **lõppkasutajatel oleks võimalikult suures ulatuses juurdepääs** teenustele numeratsioonialas algusega 116. Võetavad meetmed, et hõlbustada puuetega lõppkasutajate juurdepääsu nende teenustele teises liikmesriigis reisis, **põhinevad** direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) artikli 17 kohaselt avaldatud asjakohaste standardite või spetsifikaatide **järgimisel**.
3. Liikmesriigid tagavad, et kodanikke teavitatakse nõuetekohaselt teenustest numeratsioonialas algusega 116 ja nende kasutusest, eelkõige liikmesriikide vahel reisivatele isikutele suunatud algatuste kaudu.
4. Lisaks kõikidele lõigete 1, 2 ja 3 kohaselt võetavatele üldkohaldatavatele meetmetele numbrite suhtes numeratsioonialas algusega 116, **teevad** liikmesriigid **kõik võimaliku, et tagada kodanikele juurdepääs** abitelefonile, et teatada laste kadumise juhtumitest. Abitelefoni number on 116000.
5. **Numeratsiooniala algusega 116, eelkõige kadunud laste otsimise abitelefoni 116000 tõhusa rakendamise tagamiseks liikmesriikides, sealhulgas puudega lõppkasutajatele juurdepääsu võimaldamiseks teistes liikmesriikides reisis, võib komisjon pärast BERE Ciga konsulteerimist vastu võtta tehnilised rakendusmeetmed. Nimetatud tehnilised rakendusmeetmed võetakse siiski vastu, ilma et see piiraks või mõjutaks selliste teenistuste korraldust, mis jääb liikmesriikide ainupädevusse.**

Need meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva direktiivi vähemolulisi sätteid, täiendades seda, võetakse vastu vastavalt artikli 37 lõikes 2 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

* ELTL 49, 17.2.2007, lk 30.”

19. Artikkel 28 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 28

Juurdepääs numbritele ja teenustele

1. Liikmesriigid tagavad, kui see on tehniliselt ja majanduslikult teostatav, ning välja arvatud juhtudel, kui abonent on ärilistel põhjustel otsustanud konkreetsetes geograafilistes piirkondades asuvate helistajate juurdepääsu piirata, et asjakohased riikide reguleerivad asutused võtavad kõik vajalikud meetmed tagamaks, et lõppkasutajatel on:
 - a) juurdepääs ühenduses osutatavatele teenustele ja nad saavad neid kasutada, kasutades mittegeograafilisi numbreid, ja
 - b) juurdepääs kõigile ühenduses väljaantud numbritele, ***olenemata operaatori kasutatavast tehnoloogiast ja seadmetest***, sealhulgas liikmesriikide numeratsiooniplaani ja Euroopa numeratsioonivälja numbritele ning rahvusvahelistele tasuta telefoninumbritele.
2. Liikmesriigid tagavad, et asjakohastel asutustel on võimalik nõuda üldkasutatavate sidevõrke pakkuvatelt ja/või üldkasutatavat elektroonilist sideteenust osutavatelt ettevõtjatelt, et nad tõkestaksid igal üksikul juhul juurdepääsu numbritele või teenustele, kui see on põhjendatud pettuse või väärkasutuse tõttu, ning nõuda, et kõnealustel juhtudel peataksid elektrooniliste sideteenuste osutajad asjaomase vastastikuse sidumise või muude teenuste müügi.”

20. Artiklit 29 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. ***Ilma et see piiraks artikli 10 lõike 2 kohaldamist***, tagavad ***liikmesriigid***, et riikide reguleerivatel asutustel on võimalik nõuda kõigilt üldkasutatavaid telefoniteenuseid ja/või ***üldkasutatavatele sidevõrkudele juurdepääsu*** pakkumatelt ettevõtjatelt ***kõigi või mõnede*** I lisa B osas loetletud lisaseadmete ***ning kõigi või mõnede I lisa A osas loetletud lisaseadmete*** lõppkasutajatele kättesaadavaks tegemist, kui see on tehniliselt teostatav ja majanduslikult põhjendatud.”;

b) lõige 3 ***jäetakse välja***.

21. Artikkel 30 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 30

Teenuseosutaja vahetamise lihtsustamine

1. Liikmesriigid tagavad, et kõik riigi telefoninumeratsiooniplaanist numברי saanud abonendid võivad taotluse esitamise korral säilitada I lisa C osa sätete kohaselt oma numברי(d) sellest olenemata, milline ettevõtja teenust osutab.
2. Riigi reguleerivad asutused tagavad, et operaatorite ja/või teenuseosutajate vahelised tasud numbrite teisaldamise eest on kulupõhised ja et abonentidelt nõutav otsene tasu ei mõjutaks abonente teenuseosutaja vahetamisest loobuma.
3. Riigi reguleerivad asutused ei kehtesta numbrite teisaldamise jaemüügitariife konkurentsi moonutaval viisil, näiteks eri- või ühtsete jaemüügitariifide kehtestamisega.

4. Numbri teisaldamine ja sellele järgnev aktiveerimine toimub võimalikult lühikese aja jooksul. ***Igal juhul aktiveeritakse nende abonentide number, kes on sõlminud lepingu numbri üleviimiseks uue ettevõtja alla, ühe tööpäeva jooksul.***

Ilma et see piiraks esimese lõigu kohaldamist, võivad riigi pädevad asutused kehtestada üldise numbri teisaldamise protsessi, võttes arvesse lepinguid käsitlevaid siseriiklikke sätteid, tehnilist teostatavust ja vajadust jätkata abonentide teenuse osutamist. Ühelgi juhul ei ületa teenuse katkemine teisaldamise protsessi ajal üht tööpäeva. Vajaduse korral võtavad riigi pädevad asutused arvesse ka meetmeid abonentide kaitse tagamiseks kogu teisaldusprotsessi jooksul ja selleks, et teisaldamine ei toimuks nende tahte vastaselt.

Liikmesriigid tagavad, et nähakse ette asjakohased karistused ettevõtjatele, sealhulgas kohustus maksta abonentidele hüvitist, juhul kui teisaldamisega viivitatakse või kui teisaldamist ettevõtjate poolt või nende nimel kuritarvitatakse.

5. Liikmesriigid tagavad, et ***tarbija*** ja elektroonilisi sideteenuseid osutava ettevõtja vahel sõlmitud leping ei näeks ette esialgset kohustusperioodi, mille kestus on üle 24 kuu. ***Liikmesriigid tagavad samuti, et ettevõtjad pakuvad kasutajatele võimalust sõlmida leping, mille maksimaalne kestus on 12 kuud.***
6. Ilma et see piiraks lepingu miinimumkestuse kohaldamist, tagavad liikmesriigid, et lepingu lõpetamise tingimused ja kord ei mõjutaks abonenti teenusteosutaja vahetamisest loobuma.”

22. Artikli 31 lõige 1 asendatakse järgmisega:

- „1. Liikmesriigid võivad kehtestada mõistlikke edastamiskohustusi kindlaksmääratud raadio- ja televisioonikanalite ning lisateenuste edastamiseks, eelkõige juurdepääsuga seotud teenustele, mis tagaksid asjakohane juurdepääsu puuetega lõppkasutajatele, nende jurisdiktsiooni alla kuuluvatele ettevõtjatele, kes pakuvad raadio- või televisioonikanalite üldsusele edastamiseks kasutatavaid elektroonilisi sidevõrke, kui märkimisväärsele hulgale selliste võrkude lõppkasutajatest on need võrgud raadio- ja televisioonikanalite vastuvõtmise peamine vahend. Selliseid kohustusi kehtestatakse ainult juhul, kui need on vajalikud selleks, et saavutada iga liikmesriigi poolt selgelt kindlaksmääratud üldist huvi pakkuvaid eesmärke, ning need peavad olema proportsionaalsed ja läbipaistvad.

Liikmesriigid vaatavad esimeses lõigus osutatud kohustused läbi hiljemalt ühe aasta jooksul alates ...⁺, välja arvatud juhul, kui liikmesriigid korraldasid sellise läbivaatamise eelneva kahe aasta jooksul.

Liikmesriigid vaatavad edastamiskohustused korrapäraselt läbi.”

23. Artiklit 33 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

- „1. Liikmesriigid tagavad, et sel määral, kui see on asjakohane, võtavad riikide reguleerivad asutused arvesse lõppkasutajate ja tarbijate (sealhulgas eelkõige puuetega **tarbijate**), tootjate ning elektroonilisi sidevõrke ja/või -teenuseid pakkuvate ettevõtjate arvamusi küsimustes, mis käsitlevad kõiki üldkasutatavate elektrooniliste sideteenustega seotud lõppkasutajate ja tarbijate õigusi, eelkõige juhul, kui neil on märkimisväärne mõju turule.

⁺

Artikli 4 lõikes 1 osutatud kuupäev.

Eelkõige tagavad liikmesriigid, et riikide reguleerivad asutused loovad konsultatsioonimehhanismi, tagades sellega, et nende otsuste tegemisel küsimustes, mis puudutavad lõppkasutajate ja tarbijate õigusi seoses üldkasutatavate elektrooniliste sideteenustega, võetakse piisavalt arvesse tarbijate huve elektroonilise side sektoris.”

b) lisatakse järgmine lõige:

„3. Ilma et see piiraks ühenduse õigusega kooskõlas olevaid siseriiklikke eeskirju, millega edendatakse selliseid kultuuri- ja meediapoliitika eesmärke nagu kultuuriline ja keeleline mitmekesisus ning meediakanalite paljusust, võivad riigi reguleerivad asutused ja teised asjaomased asutused edendada koostööd elektroonilisi sidevõrke ja/või -teenuseid pakkuvate ettevõtjate ning elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste puhul seadusliku sisu edendamisest huvitatud sektorite vahel. Kõnealune koostöö võib hõlmata ka artikli 21 lõike 4 ja artikli 20 lõike 1 teise lõigu kohaselt osutatava üldist huvi pakkuva teabe koordineerimist.”

24. Artikli 34 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Liikmesriigid tagavad, et käesolevast direktiivist tulenevate, tarbijate ning elektroonilisi sidevõrke ja/või -teenuseid pakkuvate ettevõtjate vahel tekkinud ning selliste võrkude ja/või teenuste pakumist käsitlevate lepingutingimuste ja/või lepingute täitmise pärast tekkinud lahendamata vaidlustega tegelemiseks oleks olemas läbipaistvad, **mittediskrimineerivad**, lihtsad ja odavad kohtuvälised menetlused. Liikmesriigid võtavad meetmeid selle tagamiseks, et sellised menetlused võimaldaksid vaidlusküsimusi lahendada kiiresti ja õiglaselt, ning vajaduse korral võtavad vastu kulude hüvitamise süsteemi. **Sellised menetlused peavad võimaldama lahendada vaidlusküsimusi erapooletult ja jätma tarbijale siseriikliku õiguse poolt pakutava õiguskaitse.** Liikmesriigid võivad kõnealuseid kohustusi laiendada nii, et need hõlmaksid vaidlusküsimusi, millesse on kaasatud teised lõppkasutajad.”

25. Artikkel 35 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 35
Lisade kohandamine

Meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva direktiivi vähemolulisi sätteid ja on vajalikud, et kohandada I, II, III ja VI lisa tehnoloogia arenguga või turunõudluse muutumisega, võtab vastu komisjon vastavalt artikli 37 lõikes 2 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.”

26. Artikli 36 lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Riikide reguleerivad asutused teatavad komisjonile, millised *üldhuviteenuse* osutamise kohustused on kehtestatud *üldhuviteenust* osutama määratud ettevõtjatele. Komisjonile teatatakse viivitamata kõigist muudatustest, mis mõjutavad ettevõtjatele kehtestatud kohustusi, ja muudatustest ettevõtjate seas, keda mõjutavad käesoleva direktiivi sätted.”

27. Artikkel 37 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 37
Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) artikli 22 alusel loodud sidekomitee.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikeid 1 kuni 4 ja artiklit 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.”

28. I, II ja III lisa asendatakse käesoleva direktiivi I lisas esitatud tekstiga ja VI lisa asendatakse käesoleva direktiivi || II lisas esitatud tekstiga.
29. VII lisa jäetakse välja.

Artikkel 2

Direktiivi 2002/58/EÜ (eraelu puutumatust ja elektroonilist sidet käsitlev direktiiv) muudatused

Direktiivi 2002/58/EÜ (eraelu puutumatust ja elektroonilist sidet käsitlev direktiiv) muudetakse järgmiselt:

1. Artikli 1 ***lõige 1*** asendatakse ***järgmisega***:

„1. Käesoleva direktiiviga nähakse ette nende siseriiklike sätete ühtlustamine, mis on vajalikud põhiõiguste ja -vabaduste, eelkõige eraelu puutumatuse ***ja konfidentsiaalsuse*** kaitse võrdväärse taseme tagamiseks isikuandmete töötlemise puhul elektroonilise side sektoris ja selliste andmete ning elektrooniliste sideseadmete ja -teenuste vaba liikumise tagamiseks ühenduses.”

2. Artiklit 2 muudetakse järgmiselt:

a) punkt c asendatakse järgmisega:

„c) „asukohaandmed” – elektroonilises sidevõrgus või elektrooniliste sideteenuste poolt töödeldavad andmed, mis näitavad üldkasutatavate elektrooniliste sideteenuste kasutaja lõppseadme geograafilist asukohta;”

b) punkt e jäetakse välja;

c) lisatakse järgmine punkt:

„h) „isikuandmetega seotud rikkumine” – turvanõude rikkumine, mis toob seoses ühenduses üldkasutatava elektroonilise sideteenuse osutamisega kaasa edastatud, salvestatud või muul viisil töödeldud isikuandmete juhusliku või ebaseadusliku hävitamise, kaotsimineku, muutmise, ebaseadusliku avalikustamise või neile juurdepääsu.”

3. Artikkel 3 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 3
Asjaomased teenused

|| Käesolevat direktiivi kohaldatakse isikuandmete töötlemisele, mis toimub seoses üldkasutatavate elektrooniliste sideteenuste osutamisega ühenduse üldkasutatavates sidevõrkudes, sealhulgas andmete kogumist ja tuvastusseadmeid toetavates üldkasutatavates sidevõrkudes.”

4. Artiklit 4 muudetakse järgmiselt:

a) pealkiri asendatakse järgmisega:

„Töötlemise turvalisus”;

b) lisatakse *järgmine lõige*:

„1 a. Ilma et see piiraks direktiivi 95/46/EÜ kohaldamist, tehakse lõikes 1 osutatud meetmetega vähemalt järgmist:

- *tagatakse, et isikuandmetele oleks juurdepääs üksnes volitatud töötajatel seaduslikult lubatud eesmärkidel;*
- *kaitstakse salvestatud või edastatud isikuandmeid juhusliku või ebaseadusliku hävitamise, juhusliku kaotsimineku või muutmise ja loata või ebaseadusliku salvestamise, töötlemise, juurdepääsu või avalikustamise eest; ning*
- *tagatakse isikuandmete töötlemise turvapoliitika rakendamine.*

Riikide asjaomastel asutustel peab olema võimalik kontrollida üldkasutatavate sideteenuste osutajate võetud meetmeid ning anda soovitusi parimate tavade kohta turvalisuse taseme osas, mille kõnealused meetmed saavutama peaks.”

c) lisatakse järgmised lõiked:

- „3. Isikuandmetega seotud rikkumise korral **teavitab** üldkasutatavate elektrooniliste sideteenuste või infoühiskonna teenuste osutaja **põhjendamatu viivitusega** pädevat riigiasutust isikuandmetega seotud rikkumisest .

Kui isikuandmetega seotud rikkumine **võib tõenäoliselt kahjustada** abonendi **või üksikisiku isikuandmeid ja** eraelu **puutumatust**, teavitab **teenuseosutaja ka** abonenti **või üksikisikut** sellisest rikkumisest põhjendamatu viivitusega.

Isikuandmetega seotud rikkumisest ei ole vaja asjaomasele abonendile või üksikisikule teatada, kui teenuseosutaja on tõendanud pädevale asutusele rahuldaval viisil, et ta on rakendanud kohaseid tehnoloogilisi kaitsemeetmeid ning neid meetmeid rakendati turvanõuete rikkumisega seotud andmete suhtes. Sellised tehnoloogilised kaitsemeetmed muudavad andmed loetamatuks kõigile isikutele, kellel puuduvad andmetele juurdepääsu volitused.

Ilma et see piiraks teenuseosutaja kohustust teavitada asjaomaseid abonente ja üksikisikuid, võib pädev riigiasutus, kui teenuseosutaja ei ole abonenti või üksikisikut isikuandmetega seotud rikkumisest juba teavitanud, pärast rikkumise võimalike kahjulike mõjude hindamist temalt seda nõuda.

Abonendile ***või üksikisikule*** saadetavas teatises tuleb kirjeldada vähemalt isikuandmetega seotud rikkumise olemust ja nimetada kontaktasutused, kust on võimalik saada täiendavat teavet, ning soovitada meetmeid isikuandmetega seotud rikkumise võimalike ***kahjulike*** mõjude leevendamiseks. Pädevale riigiasutustele saadetavas teatises tuleb lisaks kirjeldada isikuandmetega seotud rikkumise tagajärgi ning teenuseosutaja poolt rikkumisega tegelemiseks kavandatud või võetud meetmeid.

4. ***Pädevad riigiasutused võivad vastavalt kõikidele lõike 5 alusel vastu võetud tehnilistele rakendusmeetmetele võtta vastu suuniseid ja vajaduse korral anda juhiseid selle kohta, millistel asjaoludel peab teenuseosutaja teatama isikuandmetega seotud rikkumisest ning millises vormis ja viisil seda tuleb teha. Samuti on neil võimalik kontrollida, kas teenuseosutajad on täitnud oma käesoleva lõike kohaseid teavitamiskohustusi, ja rakendada vastasel korral asjakohaseid karistusi.***

Teenuseosutajad peavad isikuandmetega seotud rikkumiste loetelu, mis koosneb selliste rikkumistega seotud asjaoludest, nende mõjust ja võetud parandusmeetmetest, mis on piisav selleks, et pädevad riigiasutused saaksid kontrollida vastavust lõike 3 sätetele. Loetelu sisaldab ainult neid andmeid, mis on vajalikud selle eesmärgi täitmiseks.

5. Selleks et tagada ***lõigetes 2, 3 ja 4*** osutatud meetmete *ühetaoline* rakendamine, võib komisjon pärast konsulteerimist Euroopa Võrgu- ja Infoturbeametiga (ENISA), ***direktiivi 95/46/EÜ*** artikli 29 ***kohaselt loodud*** töörühmaga ***üksikisikute kaitseks seoses isikuandmete töötlemisega*** ja Euroopa andmekaitseinspektoriga vastu võtta ***tehnilised rakendusmeetmed***, mis ***käsitlevad käesolevas artiklis osutatud teabe- ja teavitamisnõuetega seotud asjaolusid, vorme ja korda. Selliste meetmete võtmisel kaasab komisjon kõik asjaomased sidusrühmad, et saada eelkõige teavet parimate kättesaadavate tehniliste ja majanduslike meetodite kohta käesoleva artikli rakendamiseks.***

Need meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva direktiivi vähemolulisi sätteid, täiendades seda, võetakse vastu vastavalt artikli 14a lõikes 2 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.”

5. Artikli 5 lõige 3 asendatakse järgmisega:

- „3. Liikmesriigid tagavad, et teabe salvestamine abonendi või kasutaja lõppseadmesse ja ***juurdepääsu saamine*** sinna juba salvestatud teabele on lubatud ainult tingimusel, et ***asjaomane abonent*** või ***kasutaja on andnud selleks oma nõusoleku, ning talle on esitatud*** direktiivi 95/46/EÜ kohaselt selge ja arusaadav teave, muu hulgas andmete töötlemise eesmärgi kohta . See ei takista tehnilist salvestamist ega juurdepääsu, mille ainus eesmärk on teostada side edastamist elektroonilises sidevõrgus või mis on ***teenuseosutajale*** hädavajalik sellise infoühiskonna teenuse osutamiseks, mida abonent või kasutaja on sõnaselgelt taotlenud.”

6. **Artikli 6** lõige 3 asendatakse järgmisega:

- „3. Elektrooniliste sideteenuste turustamiseks ja lisaväärtusteenuste osutamiseks võib üldkasutatavate elektrooniliste sideteenuste osutaja töödelda lõikes 1 osutatud andmeid selliste teenuste või turustamise jaoks vajalikul määral ja vajaliku aja jooksul, kui abonent või kasutaja, kelle kohta andmed käivad, on andnud oma eelneva nõusoleku. Kasutajatele ja abonentidele antakse võimalus oma liiklusandmete töötlemiseks antud nõusolek igal ajal tühistada.”

7. Artikkel 13 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 13
Pealesunnitud teave

1. Inimsekkumist mittevajavate automatiseeritud **kõnevalimis- ja sidesüsteemide** (automaatvalimissüsteemid), fakside või elektronposti kasutamine otseturustuseks on lubatud ainult nende abonentide või kasutajate puhul, kes on selleks andnud eelneva nõusoleku.
2. Kui füüsiline või juriidiline isik saab oma klientidelt nende elektronposti kontaktandmed seoses toote või teenuse müügiga vastavalt direktiivile 95/46/EÜ, võib sama füüsiline või juriidiline isik lõikest 1 olenemata kasutada neid elektroonilisi kontaktandmeid oma samasuguste toodete või teenuste otseturustamiseks tingimusel, et klientidele antakse kontaktandmete kogumise ajal ja iga sõnumi puhul eraldi selge ja arusaadav võimalus tasuta ja lihtsal viisil keelata elektrooniliste kontaktandmete selline kasutamine, kui klient ei ole algusest peale sellist kasutamist keelanud.

3. Liikmesriigid võtavad asjakohased meetmed tagamaks, et lõikes 1 ja 2 osutamata juhtudel on keelatud pealesunnitud teabe edastamine otseturustuse eesmärgil, kui *asjaomane* abonent või kasutaja ei ole andnud selleks nõusolekut või kui abonent või tarbija on teatanud, et ei soovi sellist teavet saada, ning valik kõnealuste võimaluste vahel tuleb kindlaks määrata siseriiklike õigusaktidega, arvestades et mõlemad võimalused peavad olema abonendile või kasutajale tasuta.
4. Igal juhul on keelatud saata elektronposti otseturustuse eesmärgil, kui varjatakse või jäetakse avalikustamata saatja isik, kelle nimel teave edastatakse, või vastuolus direktiivi 2000/31/EÜ artikliga 6, või kui puudub kehtiv aadress, millele teave saaja võiks saata taotluse sellise teabe saatmise lõpetamiseks, ***või ergutades saajaid külastama veebisaite, mis on vastuolus selle artikliga.***
5. Lõikeid 1 ja 3 kohaldatakse füüsilistest isikutest abonentide suhtes. Lisaks sellele tagavad liikmesriigid ühenduse õiguse ja kohaldatavate siseriiklike õigusaktide raames, et nende abonentide õiguslikud huvid, kes ei ole füüsilised isikud, on pealesunnitud teabe eest piisavalt kaitstud.
6. Liikmesriigid tagavad, et kõik füüsilised ja juriidilised isikud, keda on kahjustanud käesoleva artikli alusel vastuvõetud siseriiklike normide rikkumised ja kelle õigustatud huvides on seetõttu selliste rikkumiste lõpetamine või keelustamine, sealhulgas elektrooniliste sideteenuste osutajad, kes kaitsevad oma õigustatud ärihuve, võivad selliste rikkumiste korral alata õiguskaitsemenetluse, ilma et see piiraks ühegi kehtestada võidava haldusliku kaitsevahendi, muu hulgas artikli 15a lõike 2 kohaldamist. Samuti võivad liikmesriigid kehtestada konkreetsed karistuseeskirjad, mida kohaldatakse elektrooniliste sideteenuste osutajate suhtes, kes oma hooletusega aitavad kaasa käesoleva artikli kohaselt vastu võetud riiklike sätete rikkumisele.”

8. *Lisatakse järgmine artikkel:*

„Artikkel 14a

Komiteemenetlus

1. *Komisjoni abistab direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) artikli 22 alusel loodud sidekomitee.*
2. *Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikeid 1 kuni 4 ja artiklit 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.*
3. *Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikeid 1, 2, 4 ja 6 ning artiklit 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.”*

9. *Artiklisse 15 lisatakse järgmine lõige:*

- „1 b. Teenuseosutajad kehtestavad sisemise korra kasutajate isikuandmetele juurdepääsu taotlustele vastamiseks lõike 1 kohaselt vastu võetud siseriiklike sätete alusel. Nad esitavad pädevale riigiasutusele taotluse alusel teabe selle korra, vastuvõetud taotluste arvu, kohaldatud õigusliku selgituse ja oma vastuse kohta.”*

10. Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 15a

Rakendamine ja jõustamine

1. Liikmesriigid kehtestavad käesoleva direktiivi järgimiseks kehtestatud siseriiklike sätete rikkumise korral kohaldatavad karistused, ***sealhulgas vajaduse korral kriminaalkaristused***, ja võtavad kõik vajalikud meetmed nende rakendamiseks. Sätestatavad karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad ning neid võib määrata iga rikkumise aja eest, isegi kui rikkumine on hiljem lõpetatud. Liikmesriigid teatavad neist sätetest komisjonile hiljemalt ...⁺ ja annavad viivitamata teada nende sätete edaspidistest muudatustest.
2. ***Ilma et see piiraks olemasolevate õiguskaitsevahendite kasutamist***, tagavad liikmesriigid, et pädev riigiasutus ja vajaduse korral muud riigiasutused on volitatud nõudma lõikes 1 osutatud rikkumiste lõpetamist.
3. Liikmesriigid tagavad, et pädeval riigiasutusel ja vajaduse korral muudel riigiasutustel on ■ vajalikud uurimisvolitused ja -vahendid, sealhulgas volitus saada asjakohast teavet, et jälgida käesoleva direktiivi alusel vastuvõetud sätete täitmist ning neid jõustada.
4. ***Riikide reguleerivad asutused võivad võtta vastu meetmeid***, et tagada tõhus piiriülene koostöö käesoleva direktiivi alusel vastuvõetud siseriiklike õigusaktide jõustamisel ning ühtlustada piiriüleseid andmevooge hõlmavate teenuste osutamise tingimused ■ .

⁺ Artikli 4 lõikes 1 osutatud kuupäev.

Riikide reguleerivad asutused esitavad komisjonile aegsasti enne mis tahes selliste meetmete vastuvõtmist meetmete võtmise põhjuste, kavandatavate meetmete ja kavandatava tegevuskava kokkuvõtte. Komisjon võib pärast kõnealuse teabega tutvumist ja konsulteerimist Euroopa Võrgu- ja Infoturbeametiga (ENISA) ning direktiivi 95/46/EÜ artikli 29 kohaselt loodud töörühmaga üksikisikute kaitseks seoses isikuandmete töötlemisega esitada selle kohta märkusi või soovitusi, eelkõige tagamaks, et kavandatavad meetmed ei mõjuta kahjulikult siseturu toimimist. Meetmete osas otsuse langetamisel võtavad riikide reguleerivad asutused ülimalt arvesse komisjoni märkusi või soovitusi.

Artikkel 3

Määruse (EÜ) nr 2006/2004 muudatus

Määruse (EÜ) nr 2006/2004 (tarbijakaitsealase koostöö määrus) lisasse lisatakse järgmine punkt:

- „17. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuli 2002. aasta direktiiv 2002/58/EÜ, milles käsitletakse isikuandmete töötlemist ja eraelu puutumatuse kaitset elektroonilise side sektoris (eraelu puutumatust ja elektroonilist sidet käsitlev direktiiv): artikkel 13 (EÜT L 201, 31.7.2002, lk 37).”

Artikkel 4

Direktiivi ülevõtmine

1. Liikmesriigid võtavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid vastu ja avaldavad need hiljemalt ...*. Liikmesriigid edastavad kõnealuste normide teksti viivitamata komisjonile.

||

*

18 kuud vastuvõtmise kuupäevast.

Kui liikmesriigid need sätted vastu võtavad, lisavad nad nendesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas vastuvõetud põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 5 Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.

Artikkel 6 Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

....,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

I LISA

„I LISA

ARTIKLIS 10 („KULUDE KONTROLLIMINE”), ARTIKLIS 29 („LISAVAHENDID”) JA ARTIKLIS 30 („TEENUSEOSUTAJA VAHETAMISE LIHTSUSTAMINE”) OSUTATUD VAHENDITE JA TEENUSTE KIRJELDUS

A osa

Artiklis 10 osutatud vahendid ja teenused

a) Üksikasjalikud arved

Liikmesriigid tagavad, et võttes arvesse isikuandmete ja eraelu puutumatuse kaitset käsitlevate asjakohaste õigusaktide nõudeid, võivad riikide reguleerivad asutused kehtestada üksikasjalikul arvel minimaalselt nõutavad andmed, mille ettevõtjad esitavad *abonentidele* tasuta, et need saaksid:

- i) valvata määratletud piirkonnas üldkasutatava sidevõrgu ja/või sellega seotud üldkasutatavate telefoniteenuste kasutamise kulude järele ja/või neid kulusid kontrollida ning
- ii) nõuetekohaselt jälgida oma kasutust ja kulutusi ning seeläbi mõistlikult kontrollida oma arveid.

Vajaduse korral võib abonentidele lisaks pakkuda üksikasjalikumate teavete mõistliku hinnaga või tasuta.

Kõne algatanud abonendile esitatavas üksikasjalikus arves abonendi jaoks tasuta kõnesid, sealhulgas kõnesid nõustamistelefonidele, eraldi välja ei tooda.

- b) Valikuline väljuvate kõnede või tasuliste SMSide või MMSide ***või, kui see on tehniliselt teostatav, muude sarnaste rakenduste*** piirang, tasuta

Vahend, mille abil abonent saab telefoniteenust osutavale määratud ettevõtjale taotluse esitamise korral tasuta piirata teatavat liiki või teatavatele numbritele tehtavaid väljuvaid kõnesid või tasulisi SMSe või MMSe ***või muid sarnaseid rakendusi***.

- c) Ettemaksesüsteemid

Liikmesriigid tagavad, et riikide reguleerivad asutused võivad nõuda, et määratud ettevõtjad võimaldaksid tarbijatel maksta juurdepääsu eest üldkasutatavale sidevõrgule ja üldkasutatavate telefoniteenuste kasutamise eest ette.

- d) Ühendustasude maksmine osade kaupa

Liikmesriigid tagavad, et riikide reguleerivad asutused võivad nõuda, et määratud ettevõtjad võimaldaksid tarbijatel maksta ühenduse eest üldkasutatava sidevõrguga osade kaupa pikema aja jooksul.

e) Tasumata arved

Artikli 8 kohaselt määratud ettevõtjatele tasumata telefoniarvete katmiseks peavad liikmesriigid lubama erimeetmeid, mis on proportsionaalsed, mittediskrimineerivad ja avalikustatud. Kõnealuste meetmete puhul tuleb tagada, et abonent hoiatatakse nõuetekohaselt ette, kui teda ähvardab teenuse või ühenduse peatamine. Kui tegemist ei ole pettuse, pideva maksmisega hilinemise või arvete tasumata jätmisega, tuleb nende meetmetega tagada, et kui see on tehniliselt võimalik, piirdub teenuse peatamine ainult asjaomase teenusega. Arvete maksmata jätmise korral võib ühenduse katkestada ainult pärast seda, kui abonent on nõuetekohaselt hoiatatud. Liikmesriigid võivad teatava aja jooksul enne ühenduse täielikku katkestamist võimaldada piiratud teenuse kasutamist, mille puhul on lubatud ainult kõned, millega ei kaasne abonendile kulusid (näiteks kõned hädaabinumbriks 112).

f) *Tariifidealane nõustamine*

Vahend, mille abil abonendid võivad nõuda ettevõtjalt teavitamist alternatiivsetest madalamatest tariifidest, kui need on olemas.

g) *Kulude kontroll*

Vahend, mille abil ettevõtjad pakuvad, kui riikide reguleerivad asutused on seda kohaseks pidanud, muid vahendeid üldkasutatavate telefoniteenuste kulude kontrolli all hoidmiseks, sealhulgas tarbijate tasuta hoiatamist ebaharilike või ülemääraste tarbimisharjumuste korral.

B osa

Artiklis 29 osutatud vahendid

a) Toonvalimine või DTMF-toonvalimine (dual-tone multi-frequency operation)

Üldkasutatav sidevõrk ja/või üldkasutatavad telefoniteenused toetavad ETSI standardis ETR 207 määratletud DTMF-signaalide kasutamist signaali edastamiseks otspunktide vahel kogu võrgu ulatuses nii liikmesriigis kui ka liikmesriikide vahel.

b) Helistaja numbri kuvamine

Selle toimingu abil on helistava isiku number kõne vastuvõtjale näha enne kõne vastuvõtmist.

Sellist vahendit tuleks pakkuda kooskõlas asjaomaste õigusnormidega isikuandmete ja eraelu puutumatuse kaitse kohta, eelkõige kooskõlas direktiiviga 2002/58/EÜ (eraelu puutumatust ja elektroonilist sidet käsitlev direktiiv).

Kuivõrd see on tehniliselt võimalik, peaksid operaatorid pakkuma andmeid ja signaale, et toetada helistaja numbri kuvamist ja toonvalimist üle liikmesriikide piiride.

C osa

Artikli 30 kohaste numbrite teisaldamist käsitlevate sätete rakendamine

Nõuet, et kõik riigi numeratsiooniplaani numbrit omavad abonendid võivad soovi korral oma numbri(d) säilitada, olenemata sellest, milline ettevõtja teenust osutab, kohaldatakse:

- a) geograafiliste numbrite puhul kindlaksmääratud asukohas ning
- b) mittegeograafiliste numbrite puhul mis tahes asukohas.

Käesolevat osa ei kohaldata numbrite teisaldamise suhtes määratletud piirkonnas teenuseid osutavate võrkude ja mobiilsidevõrkude vahel.

II LISA

TEAVE, MIS TULEB AVALDADA VASTAVALT ARTIKLILE 21 („LÄBIPAISTVUS JA TEABE AVALDAMINE”)

Riigi reguleeriv asutus peab tagama, et käesolevas lisas sätestatud teave avaldatakse artikli 21 kohaselt. Riigi reguleeriv asutus otsustab, millise teabe avaldavad üldkasutatavaid sidevõrke ja/või üldkasutatavaid telefoniteenuseid pakkuvad ettevõtjad ja millise teabe avaldab riigi reguleeriv asutus ise, et tarbijad saaksid teha teadlikke otsuseid.

1. Ettevõtja(te) nimi (nimed) ja aadress(id)

Üldkasutatavaid sidevõrke ja/või üldkasutatavaid telefoniteenuseid pakkuvate ettevõtjate nimed ja nende peakontorite aadress.
2. Pakutavate teenuste kirjeldus.
 - 2.1. Pakutavate teenuste ulatus.
 - 2.2. Standardtariifid, kus on näidatud osutatavad teenused ja iga tariifi sisu (nt juurdepääsutasu, kõik kasutustasud, hooldustasu), ning kohaldatavate standardallahindluste üksikasjad, sihtotstarbelised tariifiskeemid ja eritariifiskeemid, ning kõik lisatasud ja lõppseadmete maksumus.

- 2.3. Hüvitamise/tagasimaksmise põhimõtted, sealhulgas iga hüvitis- ja tagasimakseskeemi üksikasjad.
 - 2.4. Pakutavate hooldusteenuste liigid.
 - 2.5. Lepingute standardtingimused, sealhulgas lepingu miinimumkestus, lepingu lõpetamine, numbrite teisaldamise kord ja selle otsesed tasud ning vajaduse korral muud näitajad.
 - 3. Vaidluste lahendamise viisid, sealhulgas need, mille on välja töötanud ettevõtja.
 - 4. Teave *üldhuviteenusega*, sealhulgas vajaduse korral I lisas nimetatud vahendite ja teenustega seotud õiguste kohta.
-

III LISA

TEENUSE KVALITEEDI PARAMEETRID

ARTIKLITE 11 JA 22 KOHASED TEENUSE OSUTAMISE AJA JA KVALITEEDI PARAMEETRID, MÄÄRATLUSED JA MÕÕTMISMEETODID

Ettevõtjate puhul, kes pakuvad juurdepääsu üldkasutatavale sidevõrgule

PARAMEETER (märkus 1)	MÄÄRATLUS	MÕÕTMISMEETOD
Ühenduse esmakordse loomise tähtaeg	ETSI EG 202 057	ETSI EG 202 057
Rikete arv juurdepääsuliini kohta	ETSI EG 202 057	ETSI EG 202 057
Rikete kõrvaldamise aeg	ETSI EG 202 057	ETSI EG 202 057

Ettevõtjate puhul, kes osutavad üldkasutatavat telefoniteenust

Ühenduse loomiseks kuluv aeg (märkus 2)	ETSI EG 202 057	ETSI EG 202 057
Numbriinfoteenuse vastamise aeg	ETSI EG 202 057	ETSI EG 202 057
Töötavate mündi- ja kaarditaksofonide suhtarv	ETSI EG 202 057	ETSI EG 202 057
Kaebused ebaõige arve kohta	ETSI EG 202 057	ETSI EG 202 057
Ebaõnnestunud kõnede määr (märkus 2)	ETSI EG 202 057	ETSI EG 202 057

ETSI dokumendi EG 202 057-1 versioon 1.2.1 (oktoober 2005)

Märkus 1

Parameetrid peaksid võimaldama analüüsida tulemusi piirkondlikul tasandil (s.t vähemalt EUROSTATi loodud statistiliste territoriaaljaotuste nomenklatuuri (NUTS) 2. tasandil).

Märkus 2

Liikmesriigid võivad otsustada, et nad ei nõua nende kahe parameetri kohta ajakohase teabe kogumist, kui on tõendeid, et tulemused selles kahes valdkonnas on rahuldavad.”

II LISA

„VI LISA

TARBIJATELE MÕELDUD DIGITAALSEADMETE KOOSTALITLUSVÕIME, MILLELE ON OSUTATUD ARTIKLIS 24

1. Ühtne skrambleerimisalgoritm ja tasuta ülekannete vastuvõtmine

Kõigi ühenduses müüdavate, renditavate või muul viisil kättesaadavate tarbijatele mõeldud tavapäraste digitaaltelevisioonisignaale (nt ülekandmine maapealse, kaabel- või satelliitedastuse kaudu, mis on peamiselt mõeldud määratletud vastuvõtmiseks, nagu DVB-T, DVBC või DVB-S) vastuvõtuseadmetega, mis suudavad deskrambleerida digitaaltelevisioonisignaale, peab saama:

- selliseid signaale deskrambleerida vastavalt tunnustatud Euroopa standardiorganisatsiooni (praegu ETSI) hallatava ühtse Euroopa skrambleerimisalgoritmiga;
- kuvada kodeerimata edastatud signaale tingimusel, et renditud seadmete puhul täidab rendilevõtja asjaomast rendilepingut.

2. Analoog- ja digitaalteleviisorite koostalitlusvõime

Kõigil ühenduse turul müüdavatel või renditavatel analoogteleritel, mille ekraani nähtava osa diagonaal on üle 42 cm, peab olema vähemalt üks (tunnustatud Euroopa standardiorganisatsiooni standardile vastav, näiteks standardis CENELEC EN 50 049-1:1997 sätestatud) avatud liidesepistmik, mille abil on võimalik lihtsalt ühendada välisseadmeid, eelkõige täiendavaid dekoodreid ja digitaalvastuvõtjaid.

Kõigil ühenduse turul müüdavatel või renditavatel digitaalteleritel, mille ekraani nähtava osa diagonaal on üle 30 cm, peab olema vähemalt üks (tunnustatud Euroopa standardiorganisatsiooni standardile vastav või sellega kooskõlas olev või tööstusharu hõlmava spetsifikaadiga kooskõlas olev) avatud liidesepistmik, näiteks ühine DVB-liidese pistmik, mille abil on võimalik lihtsalt ühendada välisseadmeid ja mille abil saab edastada kõiki digitaaltelevisioonisignaali elemente, sealhulgas interaktiivsete ja tingimusjuurdepääsuteenustega seotud teavet.”
